

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Prezes Rady Ministrów
RM10-71-02

Druk nr 463
Warszawa, 8 maja 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A
z dnia 2002 r.

o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Art. 1.

Ustawa reguluje zasady i tryb zniesienia Generalnego Inspektora Celnego i podległych mu organów, zasady przeniesienia zadań i kompetencji znoszonych organów Inspekcji Celnej, a także zakres zmian w kontroli skarbowej.

Art. 2. 1. Znosi się:

- 1) centralny organ administracji rządowej - Generalnego Inspektora Celnego,
- 2) terenowe organy administracji rządowej - regionalnych inspektorów celnych,
- 3) inspektorów kontroli skarbowej, jako organy kontroli skarbowej.

2. Likwiduje się:

- 1) Generalny Inspektorat Celny - urząd obsługujący Generalnego Inspektora Celnego,
 - 2) regionalne inspektoraty celne - urzędy obsługujące regionalnych inspektorów celnych.
3. Dotychczasowe zadania i kompetencje Inspekcji Celnej przechodzą do zakresu działania organów kontroli skarbowej, z wyjątkiem zadań w zakresie rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania i zwalczania przestępstw i wykroczeń w zakresie nielegalnego obrotu z zagranicą środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, bronią i materiałami jądrowymi i promieniotwórczymi oraz wprowadzania na polski obszar celny odpadów szkodliwych i substancji niebezpiecznych, ściąganych na podstawie odrębnych przepisów.
4. Dotychczasowe zadania i kompetencje inspektorów kontroli skarbowej, jako organów kontroli skarbowej w zakresie postępowania kontrolnego przejmują odpowiednio – Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej oraz nowo utworzone organy kontroli skarbowej - dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej.

Art. 3. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002r. Nr 41, poz. 365) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Celem kontroli skarbowej jest również badanie zgodności z prawem gospodarowania mieniem innych państwowych osób prawnych, przeciwdziałanie i zwalczanie naruszeń prawa obowiązującego w zakresie obrotu towarowego z zagranicą i obrotu towarami przywożonymi z zagranicy oraz zapobieganie i ujawnianie zjawisk korupcji wśród osób zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.”,

2) w art. 2:

a) w ust. 1:

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi oraz środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych, podlegającymi zwrotowi, z wyłączeniem środków zaliczanych do dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego,"

- po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) kontrola zgodności z prawem przywozu towarów dopuszczonych do obrotu na polskim obszarze celnym lub mających inne przeznaczenie celne oraz wywozu za granicę a także kontrola i ujawnianie towarów nielegalnie wprowadzonych na polski obszar celny,”

- dodaje się pkt 6 - 8 w brzmieniu:

„6) prowadzenie działalności analitycznej i prognostycznej w odniesieniu do negatywnych zjawisk występujących w obszarze właściwości kontroli skarbowej oraz przedstawianie w tym zakresie informacji i analiz organom administracji rządowej,

7) ujawnianie składników majątkowych podmiotów zobowiązanych do uiszczenia należności publicznych lub podejrzanych o czyny zagrożone karą grzywny lub karami pieniężnymi, w celu zapewnienia skuteczności poboru tych należności oraz wykonania orzeczeń lub mandatów karnych,

8) kontrola oświadczeń o stanie majątkowym osób – obowiązanych, na podstawie odrębnych przepisów, do ich składania - zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.”

b) w ust. 2 wyraz "gminy" zastępuje się wyrazami "jednostek samorządu terytorialnego";

3) w art. 3:

a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust.1,

b) w ust 1:

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) kontrolę dewizową",

- dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

4) rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z obrotem z zagranicą towarami i technologiami objętymi kontrolą międzynarodową, naruszających prawa ochrony dóbr kultury narodowej, narodowego zasobu archiwalnego i ochrony własności intelektualnej, wprowadzania na polski obszar celny i wyprowadzania z tego obszaru środków płatniczych pochodzących z przestępstw, a także ściąganych na mocy umów i porozumień międzynarodowych oraz zapobieganie i ujawnianie przestępstw, o których mowa w art. 228 - 231 Kodeksu karnego, popełnianych przez osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.”;

4) w art. 4 w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wydatkujący, przekazujący i otrzymujący środki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2,”

b) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, zobowiązane, na podstawie odrębnych przepisów, do składania oświadczeń o stanie majątkowym.”;

5) w art. 6:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Czynności związane z realizacją zadań ustawowych wykonują inspektorzy kontroli skarbowej i pracownicy jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, zwani dalej odpowiednio „inspektorami” i „pracownikami”. Inspektorzy i pracownicy, wykonując czynności służbowe, posługują się legitymacjami służbowymi i znakami identyfikacyjnymi.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Inspektorzy prowadzą postępowanie przygotowawcze, w trybie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego, Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia i Kodeksu karnego skarbowego, w sprawach z zakresu kontroli skarbowej.”,

c) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Inspektorów powołuje i odwołuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, wzory legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych, organy właściwe do ich wydawania, sposób ich wydawania, wymiany, składania do depozytu i zwrotu oraz posługiwania się nimi, uwzględniając w szczególności zapewnienie właściwej ich ochrony.”;

6) art. 7 otrzymuje brzmienie :

„Art. 7. 1. Organy administracji rządowej i samorządowej oraz inne państwowe, gminne, powiatowe i wojewódzkie jednostki organizacyjne są obowiązane współdziałać, nieodpłatnie udostępniać informacje oraz udzielać pomocy organom kontroli skarbowej oraz inspektorom i pracownikom przy wykonywaniu zadań określonych w ustawie.

2. Organy kontroli skarbowej są uprawnione do korzystania z informacji gromadzonych przez organy celne i podatkowe, w tym również z danych w formie zapisu informatycznego, z zastrzeżeniem zachowania zasad określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

3. Organy kontroli skarbowej współpracują z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

4. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb współdziałania organów kontroli skarbowej oraz inspektorów i pracowników z organami i jednostkami, o których mowa w ust 1 i 2, uwzględniając konieczność zapewnienia skuteczności kontroli skarbowej.”;

7) po art. 7 dodaje się art. 7a i 7b w brzmieniu:

„Art. 7a. Organy kontroli skarbowej współpracują i współdziałają z innymi organami i instytucjami państwowymi oraz zagranicznymi, w tym z organami odpowiedzialnymi za ochronę interesów finansowych Unii Europejskiej, a także z organizacjami międzynarodowymi w zakresie niezbędnym dla realizacji zadań ustawowych.

Art. 7b. Organy kontroli skarbowej mogą pobierać i wykorzystywać w celu realizacji ustawowych zadań informacje, w tym dane osobowe, oraz przetwarzać je w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych, także bez wiedzy i zgody osoby, której dane te dotyczą. Administrator danych jest obowiązany udostępnić dane osobowe na podstawie imiennego upoważnienia organu kontroli skarbowej, okazanego przez inspektora lub pracownika wraz z legitymacją służbową. Informacja o udostępnieniu tych danych podlega ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.”;

8) w art. 8:

a) w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej jako organ wyższego stopnia nad dyrektorami urzędów kontroli skarbowej,

3) dyrektor urzędu kontroli skarbowej.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wyłączenie organu kontroli skarbowej następuje z przyczyn określonych w art. 130 § 1 pkt 1-4, 6 i 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 i Nr

160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452).” ,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, powołuje spośród inspektorów oraz odwołuje minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.”;

9) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Jednostkami organizacyjnymi kontroli skarbowej są urzędy kontroli skarbowej i urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, siedziby i terytorialny zasięg działania urzędów kontroli skarbowej, biorąc pod uwagę administracyjny podział kraju.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, organizację urzędów kontroli skarbowej, zapewniając sprawne wykonywanie zadań kontroli skarbowej.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze zarządzenia, nadaje statut urzędom kontroli skarbowej.”;

10) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Właściwość miejscową dyrektorów urzędów kontroli skarbowej określa się według terytorialnego zasięgu działania urzędu kontroli skarbowej.

2. Właściwość miejscowa i zakres zadań organów kontroli skarbowej jest ustalana z uwzględnieniem również zadań i terytorialnego zasięgu działania organów kontroli skarbowej określonych w przepisach odrębnych, w szczególności przepisach o wprowadzeniu programów pilotażowych.

3. Jeżeli podmiot posiada oddziały (zakłady) na terenie działania innego urzędu kontroli skarbowej niż właściwy dla siedziby tego podmiotu, do przeprowadzenia czynności kontrolnych w tym oddziale (zakładzie) uprawniony jest również inspektor upoważniony przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej, właściwego ze względu na miejsce położenia tego oddziału (zakładu).

4. Organ kontroli skarbowej właściwy miejscowo w dniu wszczęcia postępowania kontrolnego pozostaje właściwy aż do dnia jego zakończenia, chociażby w toku postępowania zmieniły się podstawy właściwości.

5. Jeżeli kontrola dotyczy okresu, w którym właściwym miejscowo był inny organ kontroli skarbowej niż w dniu wszczęcia postępowania kontrolnego, właściwym do prowadzenia postępowania za cały okres objęty kontrolą jest dyrektor urzędu kontroli skarbowej właściwy miejscowo w dniu wszczęcia tego postępowania.

6. Inspektorzy prowadzą czynności kontrolne według terytorialnego zasięgu działania urzędów kontroli skarbowej, w których są zatrudnieni.

7. Inspektorzy zatrudnieni w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych są upoważnieni do prowadzenia czynności kontrolnych na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może upoważnić inspektora zatrudnionego w urzędzie kontroli skarbowej do przeprowadzenia czynności kontrolnych poza obszarem terytorialnego zasięgu działania tego urzędu.”;

11) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej sprawuje nadzór na działalnością dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, inspektorów zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra

właściwego do spraw finansów publicznych oraz pracowników operacyjnych w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie.”,

b) w ust. 2:

- pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) upoważnia inspektorów i pracowników zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych do przeprowadzania czynności kontrolnych, a także w uzasadnionych przypadkach decyduje o zmianie inspektora lub pracownika prowadzącego czynności kontrolne,”

- po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) wydaje decyzje i wyniki kontroli w sprawach określonych w ustawie oraz może upoważnić inspektora do wydania decyzji lub wyniku kontroli w jego imieniu,”

- pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) upoważnia inspektorów i pracowników zatrudnionych w urzędach kontroli skarbowej do przeprowadzania czynności kontrolnych poza obszarem terytorialnego zasięgu działania danego urzędu,”

- dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) ustala zasady i kryteria dokonywania ocen kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 39 ust. 2a.”

c) w ust. 3 wyrazy „jednostki organizacyjnej wyodrębnionej w tym celu w strukturze Ministerstwa Finansów” zastępuje się wyrazami „komórki organizacyjnej wyodrębnionej w tym celu w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych”;

12) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dyrektor urzędu kontroli skarbowej kieruje pracą urzędu kontroli skarbowej.”

b) w ust. 2:

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) upoważnia inspektorów i pracowników do przeprowadzenia czynności kontrolnych,”

- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wydaje decyzje i wyniki kontroli w sprawach określonych w ustawie oraz może upoważnić inspektora do wydawania decyzji lub wyniku kontroli w jego imieniu,”

c) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) dokonuje, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zmiany inspektora lub pracownika prowadzącego czynności kontrolne,”

13) po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Uprawnienia kontroli skarbowej oraz zasady użycia środków przymusu bezpośredniego i broni palnej

Art. 11a. 1. Inspektorzy i pracownicy wykonujący czynności związane z realizacją zadań ustawowych, mają prawo do:

1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości,

- 2) zatrzymywania i przeszukiwania osób oraz przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego skarbowego,
- 3) zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych w celu przeprowadzenia kontroli przewożonych towarów lub dokumentów przewozowych dotyczących tych towarów, a także badania towarów i pobierania ich próbek,
- 4) zwracania się o niezbędną pomoc do innych jednostek organizacyjnych, przedsiębiorców i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

2. Jeżeli przy dokonywaniu czynności służbowych zaistniała konieczność zdjęcia nałożonych uprzednio zamknięć celnych, inspektorzy i pracownicy mają obowiązek ponownego umieszczenia zamknięć celnych i odnotowania tego faktu w treści odpowiedniego dokumentu.

3. Osoba posiadająca towary jest zobowiązana, na jej koszt, do wykonywania czynności umożliwiających przeprowadzenie kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 3, a w szczególności do rozładowania, okazania oraz załadowania towaru po zakończeniu czynności.

Art. 11 b. 1. W toku wykonywania czynności służbowych inspektorzy i pracownicy są zobowiązani do poszanowania godności człowieka oraz respektowania innych praw i wolności obywatelskich.

2. Inspektorzy i pracownicy są zobowiązani do wykonywania czynności służbowych w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste i majątkowe osób i przedsiębiorców, których te czynności dotyczą.

3. Zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki pozostające w dyspozycji organów kontroli skarbowej, inspektorów i pracowników są bezcelowe lub okazały się nieskuteczne.

4. W razie uzasadnionej potrzeby zatrzymaną osobę należy niezwłocznie poddać badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej.

5. Zatrzymanie pojazdów mechanicznych i innych środków przewozowych może być dokonywane tylko przez umundurowanych inspektorów i pracowników, znajdujących się w pobliżu oznakowanego pojazdu służbowego.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór i sposób oznakowania pojazdów służbowych, uwzględniając w szczególności zapewnienie jednoznacznej identyfikacji pojazdów.

Art. 11c. 1. Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 3, przysługuje zażalenie do właściwego miejscowo prokuratora rejonowego.

2. Z czynności wymienionych w art. 11 a ust. 1 pkt 2 - 4 sporządza się protokół, a z czynności wymienionej w art. 11a ust. 1 pkt 1 - notatkę służbową.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb wykonywania czynności, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 - 3 i ust. 2, a także sposób i tryb współpracy z Policją w tym zakresie, uwzględniając w szczególności zapewnienie ich sprawności i skuteczności oraz zasady zatrzymywania pojazdów obowiązujące w Policji.

Art. 11d. 1. Inspektorzy i pracownicy mogą stosować środki przymusu bezpośredniego wobec osób nie podporządkowujących się ich poleceniom wydanym w celu realizacji zadań ustawowych.

2. Środki przymusu bezpośredniego mogą być użyte jedynie w zakresie niezbędnym do osiągnięcia podporządkowania się poleceniom, o których mowa w ust. 1, lub do skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na inspektora lub inną osobę.

3. Dopuszczalne jest stosowanie tylko takich środków przymusu bezpośredniego, jakie odpowiadają potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji i pod warunkiem, że w inny dostępny w tej sytuacji sposób nie można skutecznie oraz bezpiecznie wykonać czynności służbowych.

Art. 11e. 1. Uprawnia się inspektorów i pracowników do stosowania następujących środków przymusu bezpośredniego:

- 1) siły fizycznej,
 - 2) indywidualnych technicznych i chemicznych środków lub urządzeń przeznaczonych do obezwładniania i konwojowania osób albo do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych i innych środków przewozowych.
2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, warunki i sposoby użycia środków przymusu bezpośredniego, a także szczegółowe rodzaje i tryb wyposażania w środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uwzględniając zapewnienie możliwie najmniejszej dolegliwości dla osób.

Art. 11f. 1. Jeżeli środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 11 e ust. 1 okazały się niewystarczające lub ich użycie ze względu na okoliczności danego zdarzenia nie jest możliwe, inspektor i pracownik ma prawo użycia broni palnej wyłącznie:

- 1) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność własne lub innej osoby oraz w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym w oczywisty sposób bezpośrednio do takiego zamachu,
 - 2) przeciwko osobie nie podporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie zagrozić może życiu, zdrowiu lub wolności inspektora, pracownika albo innej osoby,
 - 3) przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie i przemocą odebrać broń palną inspektorowi, pracownikowi lub innej osobie uprawnionej do posiadania broni palnej,
 - 4) w celu odparcia niebezpiecznego, bezpośredniego i gwałtownego zamachu na obiekty administracji skarbowej,
 - 5) w bezpośrednim pościgu za osobą, wobec której użycie broni było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1-3.
2. Użycie broni palnej powinno nastąpić w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której użyto broni i nie może zmierzać do pozbawienia tej osoby życia ani narażać osób postronnych na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.
 3. W broń palną może być wyposażony, przeszkolony w zakresie związanym z jej używaniem, inspektor i pracownik zatrudniony w wyodrębnionej komórce, o której mowa w art. 11g ust. 1.
 4. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób postępowania przy użyciu broni palnej, biorąc pod uwagę użycie jej jako środka ostatecznego.

Art. 11 g . 1. Uprawnienia, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2 i 3 oraz 11d ust. 1, 11e ust. 1 i 11f ust.1, przysługują wyłącznie inspektorom i pracownikom zatrudnionym w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Inspektorom i pracownikom tym przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz wyodrębnionych komórek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1 oraz liczbę zatrudnionych w nich inspektorów i pracowników , uwzględniając potrzeby wynikające z konieczności zapewnienia właściwej realizacji zadań ustawowych,
- 2) tryb naboru do komórek, o których mowa w ust. 1, w sposób uwzględniający szczególnie charakter zadań w nich wykonywanych oraz umożliwiający sprawdzenie posiadania przez kandydatów predyspozycji do wykonywania zadań służbowych.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określa, w drodze rozporządzenia, wzory umundurowania oraz kryteria i tryb przydziału broni służbowej i umundurowania, z uwzględnieniem ilości i rodzajów składników umundurowania oraz okresu ich używalności.";

14) w art. 12 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Kontrola skarbowa może być również prowadzona poza planem kontroli, w oparciu o uzyskane informacje lub materiały albo przeprowadzone analizy.”;

15) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. 1. Wszczęcie postępowania kontrolnego, z zastrzeżeniem art. 14 ust. 1, następuje w formie postanowienia.

2. Datą wszczęcia postępowania kontrolnego jest dzień doręczenia kontrolowanemu postanowienia o wszczęciu postępowania kontrolnego, z zastrzeżeniem art. 14 ust. 1.

3. Czynności kontrolne przeprowadza inspektor wraz z upoważnionymi pracownikami po doręczeniu kontrolowanemu upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz okazaniu legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych.

4. W czynnościach, o których mowa w ust. 3, mogą uczestniczyć osoby uprawnione na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, a w przypadku dokonywania kontroli środków przekazanych Rzeczypospolitej Polskiej przez instytucje Unii Europejskiej - przedstawiciele organów Unii Europejskiej.

5. Jeżeli kontrolowanym jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej doręcza się upoważnienie oraz okazuje legitymację i znak identyfikacyjny członkowi zarządu, wspólnikowi lub innej osobie upoważnionej do reprezentowania lub prowadzenia spraw kontrolowanego.

6. W razie nieobecności kontrolowanego lub osób, o których mowa w art. 5, doręcza się upoważnienie oraz okazuje się legitymacje służbowe i znaki identyfikacyjne - pracownikowi lub innej osobie wykonującej czynności na rzecz kontrolowanego w miejscu wszczęcia postępowania lub czynności kontrolnych albo przywołanemu świadkowi; z czynności tej sporządza się protokół i przedstawia się niezwłocznie kontrolowanemu.

7. Upoważnienie do przeprowadzenia czynności kontrolnych jest wydawane przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej i określa:

- 1) imię i nazwisko inspektora, imiona i nazwiska pracowników, wykonujących czynności kontrolne, a także osób, o których mowa w ust. 4, jeżeli osoby takie będą brać udział w czynnościach kontrolnych,
- 2) numer legitymacji służbowej inspektora i upoważnionych pracowników,
- 3) oznaczenie kontrolowanego,
- 4) termin ważności upoważnienia,
- 4) zakres kontroli,
- 5) prawa i obowiązki kontrolowanego.”;

16) w art. 14:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Jeżeli okoliczności faktyczne uzasadniają niezwłoczne podjęcie kontroli, postępowanie kontrolne może być wszczęte po okazaniu legitymacji służbowej i znaku identyfikacyjnego kontrolowanemu lub osobom wymienionym w art. 13 ust. 6.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, kontrolowanemu należy niezwłocznie doręczyć postanowienie o wszczęciu postępowania kontrolnego oraz upoważnienie do przeprowadzenia czynności kontrolnych; niedopełnienie tych obowiązków powoduje nieważność postępowania kontrolnego. O nieważności przeprowadzonego postępowania kontrolnego informuje się kontrolowanego, a materiały pochodzące z kontroli zostają zniszczone.”,

b) w ust. 3 wyrazy „ust. 2” zastępuje się wyrazami „ust. 6”,

c) w ust. 5 użyty dwukrotnie wyraz „inspektor” zastępuje się wyrazami „organ kontroli skarbowej”;

17) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Na żądanie organu kontroli skarbowej podmiot uprawniony, na podstawie odrębnych przepisów, do odebrania oświadczenia o stanie majątkowym jest obowiązany przekazać temu organowi poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię tego oświadczenia – w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania.

2. W postępowaniu w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 8, nie stosuje się art. 13 ust. 6, art. 14, art. 20 ust. 2 i art. 27 ust. 1 pkt 7.”;

18) w art. 15 w ust. 1 wyrazy „na zawiadomieniu o wszczęciu postępowania” zastępuje się wyrazami „na upoważnieniu do przeprowadzenia czynności kontrolnych”;

19) w art. 16:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Czynności kontrolne przeprowadzane są w godzinach prowadzenia działalności, przede wszystkim w siedzibie kontrolowanego, w miejscu przechowywania dokumentacji lub jej prowadzenia oraz w innych miejscach związanych z prowadzoną przez kontrolowanego działalnością gospodarczą, a w przypadku kontroli oświadczeń o stanie majątkowym – przede wszystkim w jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej.”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na żądanie inspektora kontrolowany będący osobą fizyczną jest obowiązany złożyć oświadczenie o stanie majątkowym na określony dzień, w postępowaniu w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 8, lub jeżeli z toczącego się postępowania wynika, że nie ujawnił wszystkich obrotów lub przychodów mających istotne znaczenie dla ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego. Przepis art. 233 Kodeksu karnego stosuje się, o czym należy pouczyć kontrolowanego.”

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w postępowaniu w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 8.”;

20) w art. 17:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Czynności określone w ust. 1 pkt 1, 2 ,4, 5, 7 i 8 kontrolowany jest obowiązany wykonać nieodpłatnie.”

b) w ust. 5 skreśla się wyrazy „pkt 1”;

21) w art. 18 skreśla się ust. 2;

22) w art. 20 w ust. 2 wyrazy „art. 9 ust. 4” zastępuje się wyrazami „art. 9a ust. 1”;

23) w art. 21:

- a) w ust. 1 wyraz "wyniku" zastępuje się wyrazem "ustaleń",
- b) w ust. 4 wyrazy „ust. 1” zastępuje się wyrazami „ust. 1 - 3”;

24) w art. 23:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „ i ustaleniami kontroli”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kontrolowany ma prawo, w terminie 3 dni od dnia zapoznania się z dokumentacją zażądać na piśmie jej uzupełnienia przez wskazanie czynności kontrolnych, które należałoby podjąć i dokumentów, które należałoby włączyć do akt sprawy.”;

25) w art. 24 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Inspektor jest obowiązany rozpatrzyć żądanie uzupełnienia dokumentacji, o którym mowa w art. 23 ust. 3, i w terminie 3 dni zawiadomić kontrolowanego o sposobie jego załatwienia.

2. Po rozpatrzeniu przez inspektora zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, organ kontroli skarbowej wydaje:

- 1) decyzję lub decyzje w rozumieniu ustawy – Ordynacja podatkowa – gdy ustalenia dotyczą podatków i innych należności budżetowych, których określanie lub ustalanie należy do właściwości urzędów skarbowych,
- 2) wynik kontroli – gdy ustalenia dotyczą nieprawidłowości innych niż wymienione w pkt 1, w szczególności w zakresie oświadczeń o stanie majątkowym lub gdy nieprawidłowości nie stwierdzono, albo gdy ustalenia dotyczą należności celnych.”;

26) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. 1. Od decyzji o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1, służy odwołanie do właściwej izby skarbowej - jeżeli decyzję wydał dyrektor urzędu kontroli skarbowej.

2. Od decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1, wydanej przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej oraz od decyzji, o której mowa w ust. 3, nie służy odwołanie, jednakże stronie służy wniosek do tego organu o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3. Do uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwy jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej; w sprawach o wznowienie postępowania zakończonego decyzją ostateczną Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwy jest ten organ.

4. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa dotyczące odwołań.”;

27) w art. 27:

a) w ust.1 w pkt 8 wyraz "inspektora" zastępuje się wyrazami "organu kontroli skarbowej",

b) w ust. 2 po wyrazach „wynik kontroli” dodaje się wyrazy „,z zastrzeżeniem ust. 2a,”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Wynik kontroli zawierający ustalenia w zakresie:

- 1) należności celnych – doręcza się właściwemu naczelnikowi urzędu celnego i kontrolowanemu,
- 2) oświadczenia o stanie majątkowym – doręcza się kontrolowanemu.”,

d) w ust. 3 po wyrazie „obowiązany” dodaje się wyrazy „z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w ust. 2a”;

28) w art. 31 po wyrazach „stosuje się” dodaje się wyraz „odpowiednio”;

29) w art.33:

a) w ust. 1 w zdaniu wstępnym wyrazy „w sprawie karnej skarbowej” zastępuje się wyrazami „w sprawie o przestępstwa i wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe”,

b) w ust. 4 wyrazy „wiadomości stanowiące tajemnicę służbową w rozumieniu przepisów o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej” zastępuje się wyrazami „informacje niejawnie stanowiące tajemnicę służbową w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych”;

30) w art. 33 a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z żądaniem sporządzenia i przekazania informacji w zakresie, o którym mowa w art. 33 ust. 1 – 3, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej może wystąpić również w związku z postępowaniem kontrolnym, po uprzednim wezwaniu kontrolowanego do udzielenia informacji z tego zakresu albo do upoważnienia instytucji finansowych do przekazania tych informacji, jeżeli kontrolowany uprzednio:

- 1) nie wyrazi zgody na udzielenie tych informacji albo
 - 2) nie upoważni organu kontroli skarbowej do wystąpienia do instytucji finansowych wymienionych w art. 33 ust. 1-3 o przekazanie tych informacji, albo
 - 3) w terminie wyznaczonym przez organ kontroli skarbowej nie udzieli informacji lub upoważnienia, o których mowa w pkt 1 lub 2.”,
- b) w ust. 2 w pkt 2 w lit. a) – c) wyraz „podatnik” zastępuje się wyrazem „kontrolowany”,
- c) w ust. 5 wyrazy „postępowań karnych skarbowych i kontrolnych” zastępuje się wyrazami „postępowań w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe a także postępowań kontrolnych,”;
- 31) w art. 33 b):
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W toku postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe prowadzonego przez inspektora, bądź w toku postępowania kontrolnego prowadzonego przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej dostęp do informacji, o których mowa w art. 33, przysługuje wyłącznie inspektorowi prowadzącemu postępowanie lub czynności kontrolne oraz właściwym organom kontroli skarbowej.”,
 - b) w ust. 2 wyrazy „tajemnicy państwowej i służbowej” zastępuje się wyrazami „informacji niejawnych”,
 - c) w ust. 3 wyrazy „karnego skarbowego” zastępuje się wyrazami „w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe”;
- 32) w art. 34a w ust. 1:
- a) w pkt 1 wyrazy „karnego skarbowego” zastępuje się wyrazami „postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe”,
 - b) w pkt 2 wyrazy „karnym skarbowym” zastępuje się wyrazami „postępowaniem w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe”,
 - c) w pkt 4 wyrazy „ministrowi właściwemu do spraw sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Ministrowi Sprawiedliwości”;
- 33) w art. 34 b):
- a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej”,
 - b) w ust. 3 w pkt 1 skreśla się wyrazy „oraz organom Inspekcji Celnej”,
 - c) w ust. 4 po wyrazach „ust. 2” dodaje się wyrazy „i 3”;

34) w art. 34c skreśla się wyrazy „oraz w art. 150 § 1 i 2 ustawy karnej skarbowej”;

35) w art. 35 wyraz „dyrektora” zastępuje się wyrazem „organu”;

36) rozdział 3b otrzymuje brzmienie:

“Rozdział 3b

Szczególny nadzór podatkowy

„Art. 35b. 1. Szczególnemu nadzorowi podatkowemu, z zastrzeżeniem ust. 3 , podlega:

- 1) produkcja oraz obrót, w tym eksport i import, niektórymi wyrobami akcyzowymi,
 - 2) urządzenie gier w kasynach gry i na automatach, tam gdzie się one znajdują.
2. Szczególny nadzór podatkowy polega na kontroli :

- 1) czynności związanych z produkcją i obrotem wyrobami, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w szczególności wytwarzania, uszlachetniania, przerabiania, zużywania, skażania, rozlewu, przyjmowania, magazynowania, wydawania, przewozu i niszczenia oraz stosowania i oznaczania tych wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, zgodnie z odrębnymi przepisami,
 - 2) ilości i jakości wyrobów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przebiegu procesów technologicznych i ruchu towarowego dotyczącego tych wyrobów oraz ich wydajności, ubytków i zużycia,
 - 3) otwarcia i zamknięcia stołów gry w kasynach gry oraz obliczania rezultatów gier na stołach i na automatach,
 - 4) dokumentacji prowadzonej w zakresie, o którym mowa w pkt 1-3.
3. Art. 5 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 35c. 1. Szczególny nadzór podatkowy wykonują wyznaczeni w tym celu pracownicy jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, zwani dalej "pracownikami szczególnego nadzoru podatkowego".

2. Czynności kontrolne, o których mowa w art. 35b ust. 2, są wykonywane na podstawie upoważnień wydawanych przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

3. Szczególny nadzór podatkowy może być wykonywany jako nadzór stały.

4. Sprawowanie stałego nadzoru polega na wykonywaniu czynności kontrolnych, o których mowa w art. 35b ust. 2, przez komórkę organizacyjną jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej utworzoną w tym celu na terenie podmiotu podlegającego szczególnemu nadzorowi podatkowemu, zwaną dalej "komórką stałego nadzoru".

5. Do wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego stosuje się odpowiednio art. 9a, art. 10 ust. 2 pkt 5 i 7, art. 16-22, art. 34 i art. 34a-34c oraz, w zakresie nie uregulowanym w ustawie, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 35d. 1. Pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego są uprawnieni do:

- 1) żądania powtórzenia, jeżeli to możliwe, każdej czynności, w wyniku której uzyskuje się dane o przyjmowanych, wydawanych lub wprowadzanych do procesu produkcyjnego surowcach, materiałach, produkcji w toku i półfabrykatakach oraz uzyskanych produktach, wyrobach gotowych i wysokości strat produkcyjnych,
- 2) pobierania próbek surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych w celu ich zbadania,
- 3) nakładania zabezpieczeń urzędowych na urządzenia, pomieszczenia i naczynia służące do działalności objętej szczególnym nadzorem podatkowym w celu uniemożliwienia dostępu do ich wnętrza bez uszkodzenia zabezpieczenia urzędowego a także na dokumentację, o której mowa w art. 35b ust. 2 pkt 4, w celu jej urzędowego uwierzytelnienia,
- 4) uczestniczenia w dokonywanych przez podmiot podlegający szczególnemu nadzorowi podatkowemu czynnościach, o których mowa w art. 35 b ust. 2 pkt 1-3,
- 5) żądania zamknięcia dokumentacji, o której mowa w art. 35b ust. 2 pkt 4, w celu umożliwienia porównania rzeczywistego stanu zapasów ze stanem ewidencyjnym.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, przysługują pracownikom szczególnego nadzoru podatkowego także w stosunku do podmiotów wykonujących działalność w zakresie, o którym mowa w art. 35b ust. 1, bez zachowania warunków oraz form określonych przepisami prawa.

Art. 35e. 1. Podmioty podlegające szczególnemu nadzorowi podatkowemu są obowiązane zapewnić warunki i środki do sprawnego przeprowadzania kontroli, w tym :

- 1) przesłać do urzędu kontroli skarbowej, co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem działalności w zakresie, o którym mowa w art. 35b ust. 1, zgłoszenie oraz dokumentację dotyczącą tej działalności, a w przypadku wznowienia działalności, po przerwie trwającej dłużej niż 3 miesiące - zgłoszenie dotyczące wznowienia tej działalności,
- 2) zapewnić warunki do przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia podmiotu,

- 3) przygotować i oznaczyć urządzenia, pomieszczenia i naczynia służące do działalności objętej szczególnym nadzorem podatkowym,
- 4) przechowywać w oddzielnych naczyniach i pomieszczeniach wyroby objęte szczególnym nadzorem podatkowym,
- 5) dostosować urządzenia, pomieszczenia i naczynia, o których mowa w pkt 3, do nakładania zabezpieczeń urzędowych, a ponadto dostarczyć potrzebną ilość plomb, laku lub masy plastycznej do pieczęci oraz inne materiały do nałożenia zabezpieczeń urzędowych,
- 6) posiadać legalizowane przyrządy pomiarowe, odczynniki i sprzęt techniczny, niezbędne do kontroli ilości i jakości surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych,
- 7) zgłaszać urzędowi kontroli skarbowej albo komórce stałego nadzoru, informacje o terminach czynności, o których mowa w art. 35b ust. 2 pkt 1-3,
- 8) przeprowadzać czynności, o których mowa w art. 35b ust. 2 pkt 1-3, w obecności pracownika szczególnego nadzoru podatkowego,
- 9) prowadzić dokumentację, o której mowa art. 35b ust. 2 pkt 4, związaną z prowadzeniem działalności objętej szczególnym nadzorem podatkowym,
- 10) dokonać zamknięcia prowadzonej dokumentacji, o której mowa w art. 35b ust. 2 pkt 4, na żądanie pracownika szczególnego nadzoru podatkowego w celu umożliwienia porównania rzeczywistego stanu zapasów ze stanem ewidencyjnym,
- 11) zgłaszać, w terminie 2 dni, urzędowi kontroli skarbowej albo komórce stałego nadzoru przypadki zniszczenia lub kradzieży wyrobów objętych szczególnym nadzorem podatkowym bądź znaków skarbowych akcyzy,
- 12) zgłaszać bezzwłocznie urzędowi kontroli skarbowej albo komórce stałego nadzoru przypadki zdarzeń związanych z działaniem lub stanem urządzeń, pomieszczeń i naczyń, o których mowa w pkt 3, wskazujących na niebezpieczeństwo strat lub zniszczenia wyrobów akcyzowych objętych szczególnym nadzorem podatkowym.

2. Za stan pomieszczeń, urządzeń i naczyń służących do wykonywania działalności w zakresie, o którym mowa w art. 35 b ust. 1, oraz za stan nałożonych na nie zabezpieczeń urzędowych odpowiedzialny jest podmiot podlegający szczególnemu nadzorowi podatkowemu.

3. Koszty związane z realizacją obowiązków określonych w ust. 1 obciążają podmioty podlegające szczególnemu nadzorowi podatkowemu.

Art. 35f. 1. Podmioty podejmujące działalność w zakresie, o którym mowa w art. 35b ust. 1, podlegają przed rozpoczęciem jej prowadzenia, urzędowemu sprawdzeniu przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego.

2. Urzędowemu sprawdzeniu podlegają również podmioty prowadzące działalność w zakresie, o którym mowa w art. 35b ust. 1, po przerwie w tej działalności trwającej dłużej niż 3 miesiące, a także na żądanie urzędu kontroli skarbowej.

3. Urzędowe sprawdzenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, polega na przeprowadzeniu czynności sprawdzających w celu ustalenia, czy zostały zapewnione warunki i środki do sprawnego przeprowadzania czynności kontrolnych, o których mowa w art. 35b ust. 2.

Art. 35g. 1. Rozpoczęcie produkcji lub obrotu wyrobami objętymi szczególnym nadzorem podatkowym bez przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia, o którym mowa w art. 35f ust. 1 i 2, stanowi wytwarzanie lub obrót, o którym mowa w art. 29 pkt 4 Kodeksu karnego skarbowego.

2. Wyroby będące przedmiotem produkcji lub obrotu, o którym mowa w ust. 1, podlegają przypadkowi zgodnie z przepisami Kodeksu karnego skarbowego.

Art. 35h. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia :

- 1) wyroby akcyzowe, które w związku z wykonywaniem działalności w zakresie, o którym mowa w art. 35b ust. 1 pkt 1, są objęte szczególnym nadzorem podatkowym,
- 2) zakres i szczegółowe zasady wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego w stosunku do poszczególnych wyrobów podlegających temu nadzorowi,
- 3) zakres i szczegółowe zasady wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego przy oznaczaniu wyrobów znakami skarbowymi akcyzy,

- 4) szczegółowe zasady wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego, w zakresie określonym w art. 35b ust. 1 pkt 2,
- 5) wzory upoważnień, o których mowa w art. 35c ust. 2,
- 6) szczegółowe zasady sprawowania stałego nadzoru przez komórki stałego nadzoru,
- 7) szczegółowe zasady i tryb pobierania próbek, o których mowa w art. 35d ust. 1 pkt 2,
- 8) szczegółowe zasady i tryb nakładania zabezpieczeń urzędowych, o których mowa w art. 35d ust. 1 pkt 3, oraz rodzaje lub formy tych zabezpieczeń,
- 9) tryb dokonywania i zakres zgłoszeń, o których mowa w art. 35e ust. 1 pkt 1, 7, 11 i 12,
- 10) szczegółowy zakres przygotowywania i oznaczania pomieszczeń, urządzeń i naczyń, o których mowa w art. 35e ust. 1 pkt 3,
- 11) zakres i szczegółowe zasady urzędowego sprawdzenia, o którym mowa w art. 35f ust. 1 i 2.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych powinien uwzględnić w szczególności:

- 1) wyroby akcyzowe o szczególnym znaczeniu dla budżetu państwa oraz wyroby podlegające obowiązkowi oznaczania znakami skarbowymi akcyzy,
- 2) zróżnicowanie form i sposobów wykonywania nadzoru oraz zakresu wymagań, które powinny zostać spełnione przez podmioty podlegające temu nadzorowi - w zależności od rodzaju podmiotu, rodzaju wykonywanej działalności oraz grupy wyrobów objętych szczególnym nadzorem podatkowym,
- 3) zapewnienie skuteczności i sprawności sprawowania szczególnego nadzoru podatkowego.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) niektóre rodzaje prowadzonej dokumentacji, o której mowa w art. 35b ust. 2 pkt 4, jej wzory a także szczegółowe zasady jej przygotowania i prowadzenia - uwzględniając zakres dokumentacji nieodzownej do wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego,
- 2) tryb niszczenia wyrobów objętych szczególnym nadzorem podatkowym w przypadku stwierdzenia ich nieprzydatności do spożycia, dalszego przerobu lub zużycia - w sposób zapewniający skuteczną kontrolę tej czynności,
- 3) szczegółowe zasady i warunki przyjmowania, magazynowania, wydawania i przewożenia wyrobów objętych szczególnym nadzorem podatkowym - w sposób zapewniający stałą i skuteczną kontrolę ilości i jakości wyrobów.”;

37) w art. 36:

a) w ust. 1 wyrazy „w art. 2 ust. 1 pkt 5 i art. 3” zastępuje się wyrazami „w art. 2 ust. 1 pkt 2a, 5 i 8 oraz w art. 3”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu wykrycia przestępstw:

- 1) skarbowych polegających na uszczupleniu należności publicznoprawnej dużej wartości albo gdy wartość przedmiotu czynu zabronionego jest duża,
- 2) przeciwko obrotowi gospodarczemu, jeżeli mogą spowodować znaczną szkodę majątkową,
- 3) przeciwko mieniu znacznej wartości,
- 4) przyjmowania lub wręczania korzyści majątkowej w związku z pełnioną funkcją publiczną lub funkcją związaną ze szczególną odpowiedzialnością,
- 5) ściganych na mocy umów i porozumień międzynarodowych

- sąd okręgowy na pisemny wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej złożony po uzyskaniu zgody Prokuratora Generalnego może, w drodze postanowienia, zarządzić, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, stosowanie środków technicznych, umożliwiających w sposób niejawny uzyskiwanie informacji oraz utrwalanie śladów i dowodów.”;

38) po art. 37 dodaje się art. 37 a w brzmieniu:

„Art. 37a. 1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej zapewnia ochronę form i metod wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, własnych obiektów i danych identyfikujących pracowników i inspektorów. Udzielenie informacji dotyczących czynności operacyjno-rozpoznawczych może nastąpić wyłącznie na żądanie sądu lub prokuratora, skierowane z powodu uzasadnionego podejrzenia popełnienia, w związku z prowadzonymi czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi, przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego, z zastrzeżeniem zachowania zasad określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych lub o ochronie informacji stanowiących tajemnicę skarbową.

2. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych pracownicy operacyjni mogą posługiwać się dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie ich danych identyfikujących oraz środków, którymi posługują się przy wykonywaniu zadań służbowych.

3. Organy administracji publicznej obowiązane są do udzielania wywiadowi skarbowemu w granicach swojej właściwości niezbędnej pomocy w zakresie wydawania i zabezpieczania dokumentów, o których mowa w ust. 2.

4. Pracownikom operacyjnym przysługuje prawo do stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. Art. 11d - 11f stosuje się odpowiednio.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje, tryb wydawania i sposób posługiwania się i przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2, uwzględniając cel wydania, zapewnienie ich ochrony oraz wyjątkowe przesłanki ich użycia.”;

39) w art. 38 :

a) w ust. 1 wyrazy „postępowanie kontrolne” zastępuje się wyrazami „czynności kontrolne”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do wyłączenia inspektora stosuje się odpowiednio art. 130 ustawy – Ordynacja podatkowa.”,

c) w ust. 3:

- w zdaniu wstępnym wyrazy „pracownikom urzędu kontroli” zastępuje się wyrazami „upoważnionym pracownikom”,

- skreśla się pkt 4-7;

40) w art. 42 w ust. 3 wyrazy „o pracownikach urzędów państwowych” zastępuje się wyrazami „o służbie cywilnej”;

41) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. W sprawach z zakresu stosunku pracy, nie uregulowanych w niniejszej ustawie, do inspektorów stosuje się przepisy ustawy o służbie cywilnej a do innych pracowników urzędów kontroli skarbowej odpowiednio przepisy ustawy o o służbie cywilnej lub ustawy o pracownikach urzędów państwowych.”

Art. 4. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161, z 1992 r. Nr 20, poz. 78, z 1993 r. Nr 28, poz. 127, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 i Nr 146, poz. 680, z 1997 r. Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 943 i 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 114, poz. 1193, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 76, poz. 809, Nr 96, poz. 1068, Nr 123, poz. 1353 i Nr 125, poz. 1368 oraz z 2002r. Nr 41, poz. 365) w art. 155 w § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

“1) organ kontroli skarbowej,”.

Art. 5. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 i Nr 86, poz. 958, z 2001 r. Nr 125, poz. 1371 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 41, poz. 365) w art. 13

w ust. 3 w pkt 1 po wyrazach „urzędów celnych i izb celnych” dodaje się wyrazy „jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej”.

Art. 6. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. Nr 78, poz. 462, z 1991 r. Nr 94, poz. 422, z 1992 r. Nr 54, poz. 254, z 1993 r. Nr 12, poz. 52, z 1994 r. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, Nr 34, poz. 163 i Nr 104, poz. 515, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 124, poz. 583, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255 oraz z 2001 r. Nr 45, poz. 498, Nr 106, poz. 1149 i Nr 110, poz. 1189) w art. 11a w ust. 3 wyrazy „Inspekcji Celnej” zastępuje się wyrazami „pracowników kontroli skarbowej”.

Art. 7. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 101, poz. 1090, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i poz. 1370 i Nr 134, poz. 1509 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) w art. 30 w ust. 1 w pkt 5 wyrazy „organom Inspekcji Celnej” zastępuje się wyrazami „funkcjonariuszom celnym”.

Art. 8. W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 106, poz. 489, z 1997r. Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 943, z 2000r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001r. Nr 110, poz.1189) w art. 5:

1) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W ramach programów pilotażowych wprowadzonych w celu potwierdzenia przydatności rozwiązań organizacyjnych usprawniających działanie administracji skarbowej i celnej, organy podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykonują zadania należące do właściwości rzeczowej i miejscowej innych organów podległych temu ministrowi.

1b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, na czas określony program pilotażowy, o którym mowa w ust. 1a, określając rodzaje zadań wykonywanych przez organy objęte programem, a także miejsce ich wykonywania lub terytorialny zasięg działania tych organów oraz czas trwania pilotażu, biorąc w szczególności pod uwagę sprawdzenie możliwości usprawnienia pracy urzędów i obsługi podatników.”;

2) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określa, w drodze rozporządzenia, terytorialny zakres działania oraz siedziby urzędów i izb skarbowych. W rozporządzeniu tym może zostać ustalony terytorialny zasięg działania określonego urzędu skarbowego – wyłącznie w sprawach niektórych kategorii podatników – obejmujący terytorialny zasięg działania innego urzędu skarbowego, uwzględniając potrzeby właściwego zorganizowania wykonywania zadań, zwłaszcza z zakresu poboru podatków, oraz sprawnej obsługi podatnika.”

Art. 9. W ustawie z dnia z dnia 9 stycznia 1997 r. - Kodeks celny, wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Organy celne mogą pobierać i wykorzystywać w celu realizacji ustawowych zadań informacje, w tym dane osobowe, oraz przetwarzać je w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych, także bez wiedzy i zgody osoby, której dane dotyczą. Administrator danych jest obowiązany udostępnić dane na podstawie imiennego upoważnienia organu celnego, okazanego przez funkcjonariusza celnego wraz z legitymacją służbową. Informacja o udostępnieniu tych danych podlega ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.”;

2) po art. 263 dodaje się art. 263¹ w brzmieniu:

„Art. 263¹. § 1. Organy celne przestrzegają z urzędu swojej właściwości miejscowej i rzeczowej.
§ 2. Właściwość miejscowa i rzeczowa organów celnych jest ustalana z uwzględnieniem również zakresu zadań i terytorialnego zasięgu działania tych organów określonych na podstawie przepisów odrębnych, a w szczególności przepisów o wprowadzeniu programów pilotażowych.”;

3) w art. 277¹⁰ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zatrzymanie środków transportu może być dokonane tylko przez umundurowanych funkcjonariuszy celnych znajdujących się w pobliżu oznakowanego pojazdu służbowego.”;

4) po TYTULE IXa dodaje się TYTUŁ IX b i IX c w brzmieniu:

„TYTUŁ IXb

Czynności operacyjno-rozpoznawcze.

Art. 277¹⁹. W celu ustalenia zgodności z przepisami prawa przywozu towarów na polski obszar celny oraz wywozu towarów z tego obszaru organy celne organizują i realizują czynności operacyjno-rozpoznawcze.

Art. 277²⁰. §1. Czynności operacyjno-rozpoznawcze organów celnych polegają na uzyskiwaniu, gromadzeniu, przetwarzaniu i sprawdzaniu w sposób jawny lub niejawnym informacji dotyczących wymiany towarowej z zagranicą, jeżeli zachodzi przypuszczenie narażenia interesów i praw majątkowych Skarbu Państwa albo konieczność uzyskania rozpoznania w tym zakresie.

§ 2. Organy celne są uprawnione do korzystania z informacji gromadzonych przez organy uprawnione do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych na podstawie odrębnych ustaw, w tym również z danych zgromadzonych w formie zapisu informatycznego, z zachowaniem zasad określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych lub informacji stanowiących tajemnicę skarbową.

§ 3. Zabronione jest udzielanie informacji uzyskanych w wyniku czynności operacyjno-rozpoznawczych osobom i instytucjom innym niż sąd i prokurator lub organy uprawnione na mocy odrębnych ustaw do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych albo wykorzystywanie tych informacji w celu innym niż ściganie przestępstw i wykroczeń lub przeprowadzenie kontroli celnej.

§ 4. Przepisu § 3 nie stosuje, jeżeli zatajenie informacji prowadziłoby do zagrożenia życia, zdrowia lub wolności człowieka albo gdy ustawa lub zawarta przez Rzeczpospolitą Polską umowa międzynarodowa nakłada obowiązek udzielenia takich informacji określonemu organowi.

§ 5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zapewnia ochronę form i metod wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych.

Art. 277²¹. § 1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych w celu wykrycia przestępstw:

- 1) skarbowych polegających na uszczupleniu należności publicznoprawnej dużej wartości albo gdy wartość przedmiotu czynu zabronionego jest duża,
- 2) przeciwko obrotowi gospodarczemu, jeżeli mogą spowodować znaczną szkodę majątkową,
- 3) ściganych na mocy umów i porozumień międzynarodowych

albo w celu ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub przejęcia przedmiotów przestępstwa, minister właściwy do spraw finansów publicznych, przed wszczęciem postępowania karnego bądź postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe może zarządzić niejawnie nadzorowanie przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego.

§ 2. O wydanym w trybie § 1 zarządzeniu należy niezwłocznie poinformować Prokuratora Generalnego, którego także informuje się o przebiegu i wynikach podjętych czynności. Prokurator Generalny może nakazać zaniechanie tych czynności.

§ 3. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w § 1, organy i instytucje państwowe są obowiązane dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nie naruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub części.

§ 4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określa, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w § 1, oraz sposób dokumentowania czynności operacyjno-rozpoznawczych uwzględniając zapewnienie zachowania porządku publicznego oraz możliwość podjęcia czynności niejawnych dopiero w przypadku, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo zachodzi wysokie prawdopodobieństwo ich nieskuteczności lub nieprzydatności do ustalenia zgodności z prawem przywozu lub wywozu towarów.

Art. 277²². § 1. Funkcjonariusze celni przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych mogą korzystać z pomocy osób niezatrudnionych w administracji celnej.

§ 2. Dane o osobach, o których mowa w § 1, mogą być ujawnione wyłącznie na żądanie sądu w wypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez te osoby przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego.

§ 3. Tworzy się fundusz operacyjny, którym dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych. Środki na ten fundusz są corocznie zapewniane w budżecie państwa w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

§ 4. Za udzielenie pomocy, o której mowa w § 1 może być przyznane wynagrodzenie z funduszu, o którym mowa w § 3.

§ 5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, formy, metody, tryb i warunki wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, mając w szczególności na uwadze zapewnienie możliwie najmniejszej dolegliwości tych czynności oraz sposób pokrywania z funduszu operacyjnego ich kosztów z uwzględnieniem wynagrodzeń, o których mowa w § 4.

Art. 277²³. § 1. Czynności, o których mowa w art. 277²⁰ - 277²², wykonują funkcjonariusze celni zatrudnieni w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych administracji celnej.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określa, w drodze rozporządzenia, wykaz wyodrębnionych komórek organizacyjnych, o których mowa w § 1, tryb naboru do nich oraz sposób i zakres szkoleń, uwzględniając potrzeby wynikające z konieczności zapewnienia właściwej realizacji zadań ustawowych.

TYTUŁ IXc

Zasady użycia środków przymusu bezpośredniego.

Art. 277²⁴. § 1. Funkcjonariusze celni mogą stosować środki przymusu bezpośredniego wobec osób nie podporządkowujących się ich poleceniom wydanym w celu realizacji zadań ustawowych.

§ 2. Środki przymusu bezpośredniego mogą być użyte wyłącznie w zakresie niezbędnym do osiągnięcia podporządkowania się poleceniom, o których mowa w § 1, lub do skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na funkcjonariusza celnego.

§ 3. Dopuszczalne jest stosowanie tylko takich środków przymusu bezpośredniego, które odpowiadają potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji i pod warunkiem, że w inny sposób nie można skutecznie oraz bezpiecznie wykonać czynności służbowych.

Art. 277²⁵. § 1. Funkcjonariusze celni są uprawnieni do stosowania następujących środków przymusu bezpośredniego:

- 1) użycie siły fizycznej,
- 2) użycie indywidualnych technicznych i chemicznych środków lub urządzeń przeznaczonych do obezwładniania i konwojowania osób albo do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych i innych środków przewozowych.

§ 2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje oraz warunki i sposoby użycia środków przymusu bezpośredniego, a także sposób wyposażania funkcjonariuszy celnych w środki, o których mowa w § 1 pkt 2, uwzględniając zapewnienie możliwie najmniejszej dolegliwości dla osób.”

Art. 10. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649, z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444 i Nr 130, poz. 1452 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 37 po wyrazach „Straż Graniczną” dodaje się wyrazy „kontrolę skarbową, Służbę Celną”;
- 2) w art. 6 w ust.1 po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu:
„3b) umundurowany inspektor kontroli skarbowej lub funkcjonariusz celny.”;
- 3) w art. 39 w ust. 2 w pkt 5 po wyrazach „Straży Granicznej” dodaje się wyrazy „inspektora kontroli skarbowej, funkcjonariusza celnego”;
- 4) w art. 53 w ust. 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5a i 5b w brzmieniu:
„5a) kontroli skarbowej,
5b) Służby Celnej.”;
- 5) w art. 66 ust. 7 otrzymuje brzmienie:
„7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określą, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, kontroli skarbowej, Służby Celnej, Służby Więziennej i straży pożarnej.”;
- 6) w art. 68 w ust. 11 w pkt 3 po wyrazach „Straży Granicznej” dodaje się przecinek i wyrazy „kontroli skarbowej, Służby Celnej”;
- 7) w art. 76 w ust. 3 po wyrazach „Straży Granicznej” dodaje się przecinek i wyrazy „kontroli skarbowej, Służby Celnej”;
- 8) w art. 80c w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:
„8) organom kontroli skarbowej i organom celnym.”;
- 9) w art. 100c w ust. 1 dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) organom celnym.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2001 r. N 127, poz. 1400 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365) w art. 75d w ust. 2 skreśla się pkt 6.

Art. 12. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 i Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 15:
 - a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie § 1,

b) dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Właściwość rzeczowa i miejscowa jest ustalana z uwzględnieniem również zakresu zadań i terytorialnego zasięgu działania organów podatkowych, określonych na podstawie odrębnych przepisów, w szczególności przepisów o wprowadzeniu programów pilotażowych.”;

2) w art. 299 w § 3 skreśla się pkt 2.

Art. 13. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 761, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 102, poz. 1116, Nr 113, poz. 1207, Nr 115, poz. 1229, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 126, poz. 1382, Nr 129, poz. 1441, Nr 130, poz. 1450 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 41, poz. 365) w art. 8 skreśla się ust. 3.

Art. 14. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872 i Nr 128, poz. 1407 oraz z 2002 r. Nr 37, poz. 329 i Nr 41, poz. 365) w załączniku do ustawy skreśla się pkt 15.

Art. 15. W ustawie z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462 oraz z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580, Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800) w art. 14:

1) w ust. 2 skreśla się wyrazy „inspekcji celnej i”;

2) w ust. 5 w pkt 2 skreśla się wyrazy „inspekcji celnej i”.

Art. 16. W ustawie z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz.U. Nr 72, poz. 802 i Nr 110, poz.1255 oraz z 2002r. Nr 41, poz. 365) w art.1:

1) w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) rozpoznawanie, wykrywanie, zwalczanie i zapobieganie przestępstw i wykroczeń związanych z wprowadzaniem na polski obszar celny oraz wyprowadzaniem z polskiego obszaru celnego towarów objętych ograniczeniami lub zakazami, w szczególności takich jak: odpady szkodliwe, substancje chemiczne, materiały jądrowe i promieniotwórcze, środki odurzające i substancje psychotropowe oraz broń, amunicja, materiały wybuchowe i technologie objęte kontrolą międzynarodową, a także przestępstw naruszających prawa ochrony dóbr kultury i własności intelektualnej.”;

2) po ust. 2 dodaje się ust. 2 a w brzmieniu:

„2a. Czynności związane z realizacją zadań, określonych w art. 1 ust. 2 wykonuje się, podejmując czynności operacyjno - rozpoznawcze i kontrolne zgodnie z przepisami Kodeksu celnego oraz prowadząc postępowanie przygotowawcze zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego skarbowego.”

Art. 17. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy, wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 53:

a) w § 37 skreśla się pkt 4,

b) w § 39:

- w pkt 1 skreśla się wyrazy „a jeżeli dochodzenie prowadzi funkcjonariusz Inspekcji Celnej - Generalny Inspektor Celny,”

- w pkt 3 skreśla się wyrazy „Generalny Inspektor Celny albo”;
- 2) w art. 118 w § 1 skreśla się pkt 4;
 - 3) w art. 133 w § 1:
 - a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „a w sprawach ujawnionych w zakresie swego działania przez Inspekcję Celną - funkcjonariusz tej Inspekcji”;
 - b) w pkt 2 skreśla się wyrazy „a w tych sprawach ujawnionych w zakresie swego działania przez urząd kontroli skarbowej - inspektor kontroli skarbowej,”;
 - c) dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) inspektor kontroli skarbowej - w sprawach, ujawnionych w zakresie działania kontroli skarbowej, o których mowa w pkt 1 i 2”;
 - 4) w art. 150:
 - a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Czynność, o której mowa w art. 75 § 2 Kodeksu postępowania karnego, jest dokonywana przez Policję, Straż Graniczną, Urząd Ochrony Państwa, inspektora kontroli skarbowej lub Żandarmerię Wojskową, a gdy dochodzenie jest prowadzone przez inny, niż inspektor kontroli skarbowej, finansowy organ dochodzenia – przez Policję na żądanie tego organu.”;
 - b) w § 4 po wyrazach „Urząd Ochrony Państwa” dodaje się przecinek i wyrazy „inspektora kontroli skarbowej”;
 - 5) w art. 179:
 - a) w § 1 skreśla się wyrazy „lub organ Inspekcji Celnej”;
 - b) w § 3 skreśla się użyte dwukrotnie w różnych przypadkach wyrazy „organ Inspekcji Celnej”;
 - c) w § 4 skreśla się wyrazy „lub organ Inspekcji Celnej”.

Art. 18. W ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł (Dz. U. Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 63, poz. 641 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 32, poz. 299 i Nr 41, poz. 365) w art. 14 w ust. 1 skreśla się wyrazy „a także organy Inspekcji Celnej”.

Art. 19. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 119, poz. 1250, z 2001r. Nr 154, poz. 1789 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w pkt 11 skreśla się wyrazy „oraz Generalnego Inspektora Celnego”;
- 2) w art. 29 w ust. 2 skreśla się wyrazy „oraz Generalny Inspektor Celny”.

Art. 20. W ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 skreśla się wyrazy „, Inspekcji Celnej”;
- 2) w art. 19 skreśla się pkt 4.

Art. 21. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800) w art. 14:

- 1) w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „Inspekcją Celną” zastępuje się wyrazami „organami celnymi”;
- 2) w ust. 2 wyrazy „Inspekcją Celną” zastępuje się wyrazami „organami celnymi”.

Art. 22. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. Nr 125, poz. 1371 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) w art. 67 w ust. 1 wyrazy „Inspekcją Celną” zastępuje się wyrazami „inspektorami kontroli skarbowej”.

Art. 23. 1. Postępowania kontrolne wszczęte i niezakończone przez organy Inspekcji Celnej oraz inspektorów kontroli skarbowej jako organy kontroli skarbowej przed dniem wejścia w życie ustawy, przejmują organy kontroli skarbowej, właściwe miejscowo dla siedziby likwidowanego organu, z tym że do postępowań wszczętych przez organy Inspekcji Celnej stosuje się przepisy ustawy, wymienionej w art. 30. Wszystkie już podjęte w postępowaniu czynności pozostają w mocy.

2. Obowiązki i uprawnienia Generalnego Inspektora Celnego jako strony w sprawach, w których w dniu wejścia w życie ustawy przysługuje lub została wniesiona skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego, przejmuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

3. Postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe wszczęte i niezakończone przez funkcjonariuszy Inspekcji Celnej przed dniem wejścia w życie ustawy przyjmowane są przez inspektorów kontroli skarbowej.

4. Przyjęte i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie ustawy sprawy skarg i wniosków podlegające rozpatrzeniu przez organy Inspekcji Celnej w trybie Działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego przejmują odpowiednio właściwe organy kontroli skarbowej.

5. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy postępowania w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy Inspekcji Celnej i pracowników zatrudnionych w regionalnych inspektoratach celnych, rzecznicy dyscyplinarni i komisje dyscyplinarne przekazują odpowiednio rzecznikom dyscyplinarnym albo komisjom dyscyplinarnym jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej. Postępowania w takich sprawach wobec pracowników i funkcjonariuszy zatrudnionych w Generalnym Inspektoracie Celnym przejmuje rzecznik dyscyplinarny i komisja dyscyplinarna Ministerstwa Finansów.

6. Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy przez organy Inspekcji Celnej inne niż, określone w ust. 1-5, przejmuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

7. Prawa i obowiązki Generalnego Inspektora Celnego wynikające z umów i porozumień, w tym międzynarodowych, przejmuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 24. 1. Z dniem 1 lipca 2002 r. przechodzą w stan likwidacji urzędy, o których mowa w art. 2 ust. 2. Likwidację urzędów prowadzi się pod ich dotychczasową nazwą z dodatkiem „w likwidacji”.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych powoła, w drodze zarządzenia, likwidatora urzędów obsługujących znoszone organy Inspekcji Celnej oraz określi:

- 1) tryb i warunki likwidacji urzędów,
- 2) zakres zadań i uprawnień likwidatora.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględni w zarządzeniu przekazanie dokumentacji właściwym organom oraz inne działania zapewniające sprawne przeprowadzenie likwidacji.

Art. 25. 1. Nieruchomości pozostające w trwałym zarządzie Inspekcji Celnej przechodzą nieodpłatnie w trwałą zarząd urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do innego mienia pozostającego w zarządzie i używaniu Inspekcji Celnej.

3. Należności i zobowiązania Inspekcji Celnej stają się należnościami i zobowiązaniami ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 26. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy pracownicy urzędów, o których mowa w art. 2 ust.2 stają się odpowiednio pracownikami urzędów kontroli skarbowej, właściwych miejscowo dla siedziby likwidowanego organu, a pracownicy zatrudnieni w Generalnym Inspektoracie Celnym stają się pracownikami Ministerstwa Finansów.

2. Kierownicy urzędów, o których mowa w art. 2 ust. 2, w terminie siedmiu dni od dnia ogłoszenia ustawy, są obowiązani zawiadomić na piśmie pracowników o zmianach, jakie mają nastąpić w zakresie ich stosunków pracy. Przepisy art. 23¹ § 4 Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.

3. Stosunki pracy z pracownikami, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie trzech miesięcy od dnia przejścia do nowego urzędu, jeżeli przed upływem tego terminu nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy i płacy albo w razie nieprzyjęcia nowych warunków pracy lub płacy, zaproponowanych im we wskazanym terminie.

4. Osobom, o których mowa w ust. 1, przez okres 3 miesięcy przysługuje wynagrodzenie w wysokości nie niższej od dotychczasowego.

5. Wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem może nastąpić za wypowiedzeniem.

6. W przypadku wygaśnięcia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 3, lub wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 5, pracownikom przysługują świadczenia przewidziane dla pracowników, z którymi stosunki pracy rozwiązuje się z powodu likwidacji urzędu.

7. Przepisów ust. 2 zdanie drugie oraz ust. 3 i 5 nie stosuje się do urzędników służby cywilnej, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2001 r. Nr 102, poz. 1116, Nr 111, poz. 1194 i Nr 128, poz. 1403)

8. Funkcjonariusze Inspekcji Celnej stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy inspektorami kontroli skarbowej.

9. W szczególnych przypadkach, w celu zapewnienia ciągłości prowadzonych przez Inspekcję Celną postępowań, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może powołać na stanowisko wicedyrektora urzędu kontroli skarbowej kierownika lub zastępcę kierownika jednostki organizacyjnej Inspekcji Celnej.

10. Inspektorzy, o których mowa w ust. 8, są zobowiązani w terminie roku od dnia wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 11, do złożenia uzupełniającego egzaminu kwalifikacyjnego. Przepis art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w art. 3, stosuje się odpowiednio.

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb składania uzupełniającego egzaminu kwalifikacyjnego dla inspektorów, o których mowa w ust. 8, uwzględniając zakres zadań kontroli skarbowej.

Art. 27.1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, dokona przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa w zakresie dotyczącym Generalnego Inspektoratu Celnego, oraz określi limity zatrudnienia i kwoty wynagrodzeń w podziale na części i działy budżetu państwa z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych, wynikającego z ustawy budżetowej.

2. Do przeniesienia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się ograniczeń wynikających z art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485 i Nr 70, poz. 778, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251, Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 98, poz. 1070, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365).

Art. 28. 1. Środki finansowe, o których mowa w art. 36 ustawy wymienionej w art. 30, uzyskane po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przeznaczają się na nagrody dla byłych funkcjonariuszy Inspekcji Celnej, którzy bezpośrednio przyczynili się do uzyskania dodatkowych wpływów należności budżetowych lub ujawnienia przestępstw.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, określi sposób gospodarowania oraz rozdysponowania środków i przyznawania nagród, o których mowa w ust. 1, zapewniając ochronę nabytych przez funkcjonariuszy uprawnień.

Art. 29. 1. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą, zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

2. Realizacja czynności związanych z wykonywaniem zadań ustawowych, do czasu wydania znaków identyfikacyjnych, o których mowa w art. 6 ust. 1b ustawy wymienionej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie jest uzależniona od ich okazania.

Art. 30. Traci moc ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 71, poz. 449, z 1998 r. Nr 137, poz. 886, z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 104, poz. 1103 oraz z 2001 r. Nr 81, poz. 877, Nr 110, poz. 1189 i Nr 123, poz. 1353).

Art. 31. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2002 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 26 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,
- 2) art. 2, który wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 2002 r.,
- 3) art. 9 pkt 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Uzasadnienie

Przedkładany projekt ustawy realizuje przepisy ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw, przesądzającej o zniesieniu z dniem 30 czerwca 2002 r. centralnego organu administracji rządowej - Generalnego Inspektora Celnego.

Proponowane zmiany są kolejnym, po zniesieniu Głównego Urzędu Cel, etapem na drodze do kompleksowej reorganizacji służb skarbowych w skali całego kraju, która dokona się z dniem 1 stycznia 2003 r. Celem zmian jest zwiększenie skuteczności aparatu państwowego w obszarze zapobiegania i przeciwdziałania nieprawidłowościom w zakresie obrotu towarowego.

Priorytetowym celem ustawy jest połączenie w ramach jednej struktury tak pionów kontroli skarbowej, jak i celnej. Ustawa nie tworzy nowej instytucji, przenosząc większość uprawnień Inspekcji Celnej do kontroli skarbowej, wyposażając ją w narzędzia i środki pozwalające jej na realizację przeniesionych oraz nowych zadań. Funkcjonowanie kontroli skarbowej w nowym kształcie oparte będzie o dotychczasową bazę i struktury obu służb.

Tym samym projekt, nawiązując do rządowego programu wsparcia przedsiębiorczości, znanego pod nazwą „Przede wszystkim przedsiębiorczość” ujednocila system kontroli państwa w obszarach skarbowym oraz celnym. Dzięki przyjętym w nim rozwiązaniom prowadzenie kontroli wiązać się będzie z mniejszym obciążeniem kontrolowanego, zaś inspektor kontroli skarbowej w szczególności utraci rolę jednoosobowego organu orzekającego.

Kolejnym celem ustawy jest poszerzenie katalogu zadań Służby Celnej oraz – odpowiednio - poszerzenie zakresu jej uprawnień, tak aby mogła ona sprostać stawianym jej wymaganiom w zakresie zwalczania negatywnych zjawisk w międzynarodowym obrocie towarowym.

Jednocześnie wraz ze zniesieniem Inspekcji Celnej i podziałem jej kompetencji między organy kontroli skarbowej i Służbę Celną znika zadanie ustawowe polegające na ochronie funkcjonariuszy celnych, miejsc odpraw celnych i obiektów administracji celnej. Kompetencja ta nie zostanie przejęta przez żadną z w/w służb.

Przepisy ogólne

Niniejszą ustawą znosi się centralny organ administracji rządowej - Generalnego Inspektora Celnego, zaś urząd obsługujący ten organ - Generalny Inspektorat Celný likwiduje się. Zniesienie centralnego organu administracji, o którym mowa powyżej, pociąga za sobą zniesienie terenowego organu, jakim jest regionalny inspektor celny, jak również likwidację urzędów go obsługujących, czyli regionalnych inspektoratów celnych.

Znosi się również inspektorów kontroli skarbowej jako organy kontroli skarbowej i określa, iż dotychczasowe zadania i kompetencje Inspekcji Celnej przechodzą do zakresu działań organów kontroli skarbowej, za wyjątkiem ściśle określonych, a zadania i kompetencje inspektorów kontroli skarbowej w zakresie postępowania kontrolnego przejmą odpowiednio - Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej oraz dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej - **art. 2.**

Zmiany w ustawie o kontroli skarbowej – art. 3

Projekt poszerza zakres działania kontroli skarbowej, dodając nowe zadania: zapobieganie i ujawnianie zjawisk korupcji wśród osób zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, a także kontrolę gospodarowania

środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych – zmienione art. 1 ust. 2, art. 2 - 3 ustawy o kontroli skarbowej. Uwzględniają one postulaty podjęcia skutecznej walki z korupcją oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu kontroli nad środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej, co jest jednym z warunków przedakcesyjnych. W celu realizacji tych zadań kontrola skarbowa uzyskuje dodatkowe narzędzia prawne, i tak np. walka z korupcją możliwa będzie poprzez kontrolę oświadczeń o stanie majątkowym osób zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych - **art. 3 pkt 2) lit. a) projektu ustawy**. Dzięki zmianie **art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o kontroli skarbowej** kontroli podlegać będą wszystkie środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, a nie tylko zaliczane do środków publicznych (nie podlegających zwrotowi). Uzasadnieniem powyższej zmiany jest to, iż Polska otrzymuje nie tylko znaczne kwoty ze środków pomocy bezzwrotnej z Unii Europejskiej, ale również środki przyznawane w ramach linii kredytowych. Zmiana **ust. 2 art. 2 ustawy o kontroli skarbowej** wynika z ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. Nr 96, poz. 603 ze zm.) oraz ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2002 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 ze zm.).

Dodanie (**art. 3 pkt 2 lit. a**) nowego pkt. 2a w art. 2 ust. 1 ustawy o kontroli skarbowej umożliwi kontrolę towarów objętych każdym przeznaczeniem celnym, a więc kontrolę towarów objętych procedurami tranzytu, składu celnego, uszlachetniania czynnego, odprawy czasowej, itp. Obecne brzmienie tego przepisu w ustawie o Inspekcji Celnej uniemożliwiało kontrole towarów objętych procedurą np. tranzytu, składu celnego.

Zmiana przewidziana w **art. 3 pkt 3** projektu polega na dostosowaniu ustawy o kontroli skarbowej do zakresu kontroli dewizowej, wynikającej z art. 20 ustawy z dnia 28 grudnia 1998 r. Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 160, poz. 1063). Dotychczasowy przepis nie pozwala na badanie prawidłowości wykonywania obowiązków informacyjnych rezydentów uczestniczących w obrocie dewizowym z zagranicą podczas prowadzonych kontroli, gdyż obowiązki te nie mieszczą się w definicji obrotu dewizowego.

W **art. 3 pkt 5 projektu ustawy** ustanawia się zasadę, iż czynności związane z realizacją ustawowych zadań wykonują inspektorzy, jako kluczowy pion merytoryczny kontroli skarbowej przy pomocy upoważnionych pracowników. W kompetencji inspektora pozostaje samodzielne prowadzenie czynności postępowania kontrolnego stanowiącego fundamentalny tryb postępowania kontroli skarbowej, a także postępowań przygotowawczych w oparciu o *Kodeks postępowania karnego* i *Kodeks karny skarbowy*.

Wyposażenie kontroli skarbowej w środki ograniczające konstytucyjne wolności obywatelskie, np. prawo do zatrzymania osoby czy też pojazdu (**art. 3 pkt 13 projektu ustawy**) jest związane z koniecznością zapewnienia możliwości sprawnego i efektywnego działania kontroli skarbowej, która przejęła szereg zadań wykonywanych dotychczas przez znoszoną Inspekcję Celną. Zagwarantowana jest jednocześnie kontrola prokuratorska stosowania tych środków, która może skutkować wszczęciem odpowiedniego postępowania.

Specyfika przejętych przez kontrolę skarbową zadań Inspekcji Celnej wymaga wykonywania niekiedy czynności służbowych w umundurowaniu, czy też przy użyciu

oznakowanych pojazdów służbowych. Niezbędne zatem stało się określenie wyspecjalizowanych komórek organizacyjnych kontroli skarbowej, w których zatrudnieni inspektorzy i pracownicy uprawnieni będą do wykonywania czynności służbowych w umundurowaniu oraz użycia w określonych sytuacjach środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej. Stąd też dodane zostały delegacje do wydania odpowiednich aktów wykonawczych regulujących kwestie: wydawania legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych, umundurowania i broni - **art. 3 pkt 5 lit c) projektu ustawy** oraz do określenia wzorów umundurowania oraz kryteriów i trybu przydziału broni służbowej i umundurowania - **art. 3 pkt 13 projektu ustawy** (art. 11 g ust. 3 nowej ustawy o kontroli skarbowej). Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi szczegółowe warunki i sposoby postępowania przy użyciu broni palnej - **art. 3 pkt 13 projektu ustawy** (art. 11f ust. 4 nowej ustawy o kontroli skarbowej). Jedną z przesłanek użycia broni palnej jest odparcie niebezpiecznego, bezpośredniego i gwałtownego zamachu na obiekty administracji skarbowej, która związana jest z zadaniem GIKS-a, polegającym na zapewnieniu ochrony form i metod wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, obiektów i danych identyfikujących pracowników i inspektorów - **art. 3 pkt 38 projektu ustawy**.

Należy podkreślić, że uprawnienia m.in. do zatrzymywania osób i pojazdów, używania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej przysługują nielicznej grupie inspektorów i pracowników zatrudnionych w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej (art. 11g ust. 1 nowej ustawy o kontroli skarbowej). W rozporządzeniu minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi wykaz tych komórek oraz określi szczegółowe zasady prowadzenia do nich naboru. Ogólną zasadą pozostaje zatem nadal „cywilny” charakter instytucji. Przyjęcie powyższych rozwiązań w żaden sposób nie spowoduje utworzenia odrębnej, licznej formacji „policyjnej”.

Sprecyzowania wymaga określenie zasad współpracy kontroli skarbowej oraz świadczenia pomocy przez inne podmioty na rzecz tejże. W nowych artykułach 7- **7b ustawy o kontroli skarbowej** wskazane zostały ogólne zasady współdziałania w tym zakresie, z uwzględnieniem wymogów dotyczących ochrony danych osobowych i informacji niejawnych.

W **art. 3 pkt 8 projektu ustawy** wprowadza się zmiany do art. 8 *ustawy o kontroli skarbowej*, w którym określa się organy kontroli skarbowej oraz tryb ich powołania. Organami kontroli skarbowej zatem będą: minister właściwy do spraw finansów publicznych jako naczelny organ kontroli skarbowej, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej jako organ wyższego stopnia nad dyrektorami urzędów kontroli skarbowej oraz dyrektor urzędu kontroli skarbowej. W konsekwencji, decyzji wymiarowych nie będzie wydawał inspektor lecz dyrektor urzędu jako organ kontroli skarbowej - rozproszone dotychczas władcze kompetencje decyzyjne przekazane zostaną węższej grupie podmiotów, co powinno korzystnie wpłynąć na poprawność merytoryczną i formalną wydawanych rozstrzygnięć w zakresie zobowiązań podatkowych. W zakresie kontroli celnej uprawnienia do wydawania decyzji wymiarowych pozostają w gestii organów celnych.

Zagadnienia organizacyjne zostały uwzględnione w **art. 3 pkt 9 projektu ustawy** (art. 9 ustawy o kontroli skarbowej), natomiast nowa redakcja **art. 9a** ma na celu precyzyjne uregulowanie właściwości miejscowej organów kontroli skarbowej w przypadku zmiany siedziby kontrolowanego podmiotu. Ust. 4 dotyczy zmiany siedziby po wszczęciu postępowania kontrolnego, natomiast **ust. 5** dotyczy sytuacji, gdy podmiot kontrolowany zmienił siedzibę przed wszczęciem postępowania (obszar innego województwa). Dotychczas zmiana właściwości miejscowej w obu przypadkach wiąże się z koniecznością uzyskania upoważnienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej na prowadzenie kontroli poza właściwością miejscową inspektora zatrudnionego w UKS, co znacznie wydłuża czas kontroli i jest niejednokrotnie uciążliwe dla kontrolowanego.

Zmiany przewidziane w **art. 3 pkt 14-28 projektu ustawy** są konsekwencją pozbawienia inspektora kontroli skarbowej uprawnień do wydawania decyzji oraz dostosowania trybu kontroli do rozszerzonego zakresu przedmiotowego kontroli skarbowej o kontrolę

oświadczeń majątkowych osób zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych. Brak rozwiązań w obecnie obowiązującym stanie prawnym spowodował konieczność wykorzystania przepisów dotyczących czynności kontrolnych do realizacji nowego zadania, jednakże z dokonaniem zmian w niezbędnym zakresie. Zasadniczym nowym uprawnieniem dla organu kontroli skarbowej jest wprowadzenie prawa żądania przekazania mu oświadczenia przez podmiot uprawniony do jego odebrania np. kierownik jednostki organizacyjnej - **art. 3 pkt 17**.

Zaproponowane w **art. 3 pkt 26** nowe brzmienie art. 26 ustawy o kontroli skarbowej jest podyktowane zmianą struktury organów kontroli skarbowej, której celem jest m.in. odciążenie Ministra Finansów od udziału w rozpatrywaniu indywidualnych spraw obywateli, i nieodciąganie Go od realizacji głównych zadań w zakresie kreowania polityki finansowej Państwa.

W wyniku powyższych zmian, GIKS będzie wydawał decyzje wymiarowe w I instancji i sprawował instancyjną kontrolę nad tymi decyzjami. Zwyczajnym środkiem zaskarżenia w takiej sytuacji jest wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Nie zakłóca to dwuinstancyjności postępowania i nie różnicuje sytuacji prawnej podatnika, którego odwołanie rozpatrywane jest przez organ wyższego stopnia, ponieważ przepisy o wyłączeniu pracownika gwarantują bezstronność i załatwienie wniosku przez osobę, która nie brała udziału w wydaniu zaskarżonej decyzji.

Propozycje w **art. 3 pkt 28-33** są zmianami dostosowawczymi do wprowadzonych rozwiązań proceduralnych.

Propozycja zmian w rozdziale **3b "Szczególny nadzór podatkowy" (art. 3 pkt 36 projektu ustawy)** wynika z konieczności ustawowego uregulowania obowiązków nakładanych na podatników w związku z wykonywaniem czynności szczególnego nadzoru podatkowego (art. 84 w związku z art. 217 Konstytucji RP). Zmiany w rozdziale 3b są zatem w znacznej części wynikiem przeniesienia do ustawy materii regulowanych dotąd aktem wykonawczym (tj. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 lipca 1997r. w sprawie zakresu i zasad wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego). Rozdział ten w swoim nowym brzmieniu zawiera m.in. definicję stałego nadzoru, katalog uprawnień pracownika szczególnego nadzoru podatkowego oraz obowiązki podmiotu kontrolowanego, jak również uwzględnia szereg zmian redakcyjnych, niezbędnych z punktu widzenia prawidłowej legislacji.

Projektowana w **art. 3 pkt 37 projektu ustawy** zmiana polega na poszerzeniu w art. **36 ust. 1 ustawy o kontroli skarbowej** zakresu przedmiotowego czynności operacyjno-rozpoznawczych polegających na gromadzeniu, przetwarzaniu i wykorzystywaniu informacji w celu ustalenia należności, których ustalenie możliwe jest w wyniku przeprowadzenia kontroli "postimportowej", o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 a znowelizowanej *ustawy o kontroli skarbowej*.

Zaproponowane nowe brzmienie art. **36 ust. 3 ustawy o kontroli skarbowej (art. 3 pkt 37 projektu ustawy)** ma na celu dostosowanie pkt. 2 do terminologii rozdziału XXXVI Kk, zaś dodanie **pkt. 4 i 5** jest konsekwencją rozszerzenia zakresu przedmiotowego kontroli skarbowej. Istotną zmianą jest wprowadzenie sądowego nadzoru nad stosowaniem środków technicznych w ramach czynności operacyjno – rozpoznawczych; czynności te bowiem należą do szczególnej grupy działań podejmowanych przez uprawnione na mocy przepisów służby państwowe. Ich stosowanie polega na wkraczaniu w sferę wolności jednostki, dlatego

też należy zagwarantować, iż czynności te podejmowane będą na zarządzenie niezawisłego sądu.

Dodanie nowego **art. 37a** w ustawie o kontroli skarbowej jest konsekwencją poszerzenia katalogu uprawnień kontroli skarbowej o te uprawnienia w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych, którymi do chwili obecnej dysponowała znoszona Inspekcja Celna. Ponieważ kontrola skarbowa przejmuje zadania tej służby, to konsekwencją tego będzie również "przekazanie" jej tych uprawnień, dodatkowo uzupełnionych o możliwość posługiwania się w szczególnych przypadkach dokumentami uniemożliwiającymi identyfikację pracowników operacyjnych. Dla realizacji tej kompetencji niezbędne stało się nałożenie na organy administracji publicznej obowiązku udzielania, w granicach swojej właściwości, pomocy wywiadowi skarbowemu w zakresie wydawania i zabezpieczania dokumentów uniemożliwiających identyfikację pracowników operacyjnych (**art. 3 pkt 38 projektu ustawy**) w art. 37a ust. 3 nowej ustawy o kontroli skarbowej. Pracownikom operacyjnym ponadto, ze względu na szczególny charakter i obszar ich działań zostało przyznane prawo do stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Zmiany w ustawie Kodeks Celny i ustawie o Służbie Celnej.

Proponowana zmiana, polegająca na dodaniu po art. 263 Kodeksu celnego nowego artykułu 263¹, umożliwi wprowadzenie programu pilotażowego w wybranych jednostkach organizacyjnych administracji celnej (**art. 9 pkt 12 projektu ustawy**)

Projekt poszerza zakres zadań Służby Celnej, dodając jej nowe zadania, polegające na walce z przestępczością w zakresie nielegalnego obrotu z zagranicą środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, bronią i materiałami jądrowymi i promieniotwórczymi oraz wprowadzania na polski obszar celny odpadów i szkodliwych substancji chemicznych. Rozszerzenie istniejącego katalogu zadań odbywa się poprzez zmianę treści pkt 5 w art. 1 ust. 2 oraz dodanie art. 1 ust. 2a w ustawie o Służbie Celnej (**art. 16 projektu ustawy**).

W celu umożliwienia skutecznej realizacji powyższego zadania Służba Celna otrzymuje – poprzez wprowadzenie do Kodeksu Celnego nowych tytułów **IXb** oraz **IXc** - uprawnienia, m. in. do dokonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych i stosowania przesyłki niejawnie nadzorowanej. Stosowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych niejawnego nadzorowania przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, dysponowania funduszem operacyjnym pozwoli na ujawnianie – we wczesnym stadium postępowania przygotowawczego – potencjalnego odbiorcy przemycanych towarów oraz penetrację środowisk przestępczych (**art. 9 pkt 4 projektu ustawy**).

Przyznanie Służbie Celnej uprawnienia do stosowania środków przymusu bezpośredniego ma na celu zapewnienie funkcjonariuszom celnym należytego poziomu bezpieczeństwa podczas wykonywania czynności służbowych (**art. 9 pkt 4 projektu ustawy**).

Ze względu na nowe uprawnienia nadane Służbie Celnej, zachodzi konieczność przeprowadzenia specjalistycznego szkolenia wybranych funkcjonariuszy w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania nowych instrumentów prawnych jak np. przeprowadzanie przesyłki niejawnie nadzorowanej. Mając na uwadze zarówno zakres tematyczny objęty szkoleniem, jak i czas niezbędny dla procedury sprawdzającej funkcjonariuszy, przeprowadzanej na podstawie przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych, zaproponowane przepisy w **art. 9 pkt 4 projektu ustawy**, (tytuł IXb - czynności operacyjno-rozpoznawcze i IXc - zasady użycia środków przymusu bezpośredniego), wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2003 r. (**art. 31 pkt 3 projektu ustawy**).

Zmiany w innych ustawach.

Planowana reforma administracji skarbowej, zmierzająca z jednej strony do zwiększenia efektywności poboru należności podatkowych, z drugiej zaś do zagwarantowania właściwej obsługi podatników, jest powodem wprowadzenia zmian w ustawie o urzędach i izbach skarbowych. Celem zmian jest umożliwienie Ministrowi Finansów określenia odmiennej, niż wynikająca z obowiązujących obecnie przepisów, właściwości organów podatkowych. Dzięki wprowadzonym zmianom Minister Finansów może, dla celów przeprowadzenia programów pilotażowych reformy administracji skarbowej, zmieniać zakres działania, organizację, zasady funkcjonowania, siedziby i zakres terytorialny administracji skarbowej. W konsekwencji możliwe będzie – w wybranych organach administracji skarbowej – zbudowanie sprawnego systemu obiegu informacji, systemu typowania podatników do kontroli, opracowanie nowych kryteriów kwalifikacyjnych kadr skarbowych, modelu kontaktów z podatnikami. Sprawnie funkcjonujący system pilotażowy mógłby, w dalszej perspektywie czasowej, zostać wprowadzony na terenie całego kraju.

Niezależnie od powyższych zmian, ustawa wprowadza zmiany w szeregu innych aktów prawnych, proponowane poprawki mają jednak charakter techniczny i służą następującym celom: zagwarantowaniu tych uprawnień służb, które uległy wcześniejszej derogacji, lub też winny zostać przeniesione, ujednoczeniu terminologii i usunięciu z pozostałych aktów prawnych nazw stosowanych w związku z obowiązaniem ustawy o Inspekcji Celnej.

Proponowane w art. 4 do 22 projektu ustawy zmiany innych ustaw są konsekwencją zniesienia Inspekcji Celnej oraz wynikają z określonego podziału sił, środków, jak i spraw, będących dotychczas w kompetencji Inspekcji Celnej, a przechodzących, w ramach proponowanej ustawy, do jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej.

Wprowadzenie zmiany w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (**art. 4**) jest konsekwencją utraty przez inspektora kontroli skarbowej uprawnień organu.

Zaproponowana w **art. 5** zmiana ustawy o drogach publicznych umożliwi jednostkom organizacyjnym kontroli skarbowej zwolnienie od opłat za korzystanie z dróg publicznych. Związane jest to ze specyfiką zadań, jakie powyższe jednostki niejednokrotnie wykonują w terenie.

Przepis **art. 6** zmieniający ustawę o Straży Granicznej polega na zastąpieniu funkcjonariuszy Inspekcji pracownikami kontroli skarbowej w przypadkach wspólnego z innymi organami ujawniania przestępstw, a co za tym idzie umożliwienie ww. pracownikom partycypowania w środkach finansowych uzyskanych tytułem przepadku rzeczy.

Proponowana zmiana w **art. 7** odnoszącym się do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wynika wyłącznie z faktu zniesienia Inspekcji Celnej.

Wprowadzone w ustawie o urzędach i izbach skarbowych (**art. 8**) zmiany umożliwią wdrożenie programów pilotażowych systemu organizacji i zarządzania administracji skarbowej.

Art. 10 i proponowane w nim zmiany przepisów ustawy - Prawo o ruchu drogowym polegają na dostosowaniu uprawnień do zatrzymania pojazdów przez kontrolę skarbową i służbę celną do odpowiednich instytucji przewidzianych w tej ustawie, tj. wydawania poleceń w ruchu drogowym, uprzywilejowania pojazdów służbowych, przeniesieniu uprawnienia IC do dostępu do danych zawartych w centralnej ewidencji pojazdów.

Zmiany w: art. 11 odnoszące się do ustawy o cudzoziemcach, w art. 12 do ustawy Ordynacja podatkowa, w art. 13 dotyczące ustawy o działach administracji rządowej, w art. 14 dotyczące ustawy o administracji rządowej w województwie, jak i w art. 15 ustawy o ochronie informacji niejawnych wynikają wprost z faktu zniesienia Inspekcji Celnej.

Proponowane zmiany w ustawie Kodeks karny skarbowy (art. 17) wynikają zarówno z likwidacji adresata wskazanych norm, jak i z konieczności zastąpienia go we wskazanych przypadkach przez dotychczasowy organ jakim jest inspektor kontroli skarbowej.

Konsekwencją zniesienia Inspekcji Celnej są zmiany zaproponowane w art. 18 do 22 odnoszące się odpowiednio do ustaw o: przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł; obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa; gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych; Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych; transporcie drogowym, polegające na skreśleniu adresata normy.

Przepisy przejściowe.

Ustawa zawiera szereg przepisów regulujących kwestie ciągłości zadań Inspekcji Celnej, następstwa prawnego, ciągłości stosunku pracy oraz inne kwestie natury organizacyjnej.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 projektowanej ustawy postępowania kontrolne, które zostały wszczęte przez organy Inspekcji Celnej, a przed dniem wejścia ustawy w życie nie zostały zakończone mają być przejęte przez organy kontroli skarbowej. Właściwość miejscowa organu przejmującego postępowanie związana jest z siedzibą znoszonego organu Inspekcji Celnej. Postępowania te nie będą jednak prowadzone od początku albowiem wszelkie czynności podjęte przez Inspekcję Celną zachowają swoją moc. Dodać należy, że po wejściu w życie niniejszej ustawy, te postępowania kontrolne toczyć się będą zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Te same reguły mają obowiązywać w zakresie postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe (art. 23 ust. 3), których prowadzenie przejmują inspektorzy kontroli skarbowej. Analogiczne rozwiązanie przewidziano dla skarg i wniosków wniesionych w trybie rozdziału VIII Kodeksu postępowania administracyjnego. Po dniu wejścia ustawy w życie zostaną one rozpatrzone przez właściwe organy kontroli skarbowej.

Zbliżone zasady mają mieć zastosowanie do wszczętych i niezakończonych postępowań w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy Inspekcji Celnej oraz innych osób zatrudnionych w regionalnych inspektoratach celnych. Sprawy takie zostaną przez rzeczników dyscyplinarnych i komisje dyscyplinarne tych inspektoratów przekazane odpowiednio rzecznikom dyscyplinarnym i komisjom dyscyplinarnym jednostek urzędów kontroli skarbowej właściwych miejscowo dla siedziby likwidowanego organu Inspekcji Celnej. Wyjątkowo, w przypadku funkcjonariuszy i pozostałych pracowników Generalnego Inspektoratu Celnego właściwym stanie się odpowiednio rzecznik dyscyplinarny i komisja dyscyplinarna Ministerstwa Finansów (art. 23 ust. 5).

Prawa i obowiązki Generalnego Inspektora Celnego jako strony w sprawach, w których przysługuje lub już została wniesiona skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego mają być przejęte przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej (art. 23 ust. 2).

Pozostałe sprawy, niewymienione wyżej, a wszczęte przez organy Inspekcji Celnej i niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy mają być przejęte przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych (**art. 23 ust. 6**). Minister ten będzie właściwy również w zakresie praw i obowiązków Generalnego Inspektora Celnego wynikających z umów i porozumień, w tym międzynarodowych (**art. 23 ust. 7**).

Kwestie związane z likwidacją urzędów określone zostały w **art. 24**. Ze względu na wewnętrzny charakter przekształceń dotyczący wyłącznie organów podległych Ministrowi Finansów zaproponowana została ranga aktu jako zarządzenia Ministra Finansów, w którym określi m.in. zakres zadań i uprawnień likwidatora.

Art. 25 dotyczy kwestii związanych z przeniesieniem dotychczasowych praw majątkowych Inspekcji Celnej na inne wskazane organy.

Art. 26 projektu przewiduje, że pracownicy regionalnych inspektoratów celnych i pracownicy Generalnego Inspektoratu Celnego z dniem wejścia w życie ustawy staną się pracownikami odpowiednio właściwych miejscowo urzędów kontroli skarbowej i Ministerstwa Finansów.

Proponowany przepis wprowadza mechanizm przejęcia pracowników Inspekcji Celnej przez nowego pracodawcę (urzędy kontroli skarbowej, Ministerstwo Finansów).

Jako zasadę przyjęto, że umowa z przejętym pracownikiem wygasa po upływie trzech miesięcy od dnia przejęcia do nowego urzędu. W okresie tym pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia w wysokości nie niższej od dotychczasowego. Jednocześnie projektowany przepis pozwala nowemu pracodawcy na zaproponowanie przejętemu pracownikowi, przy uwzględnieniu własnych potrzeb kadrowych, nowych warunków pracy i płacy lub na wcześniejsze wypowiedzenie mu umowy o pracę. Rozwiązanie takie pozwoli na efektywne wykonywanie nowych zadań przez wskazane urzędy, jak też dostosowanie do nich poziomu zatrudnienia.

Przyjęto, że przy wygaśnięciu stosunku pracy lub jego rozwiązaniu pracownikowi przysługują świadczenia przewidziane dla pracowników, z którymi stosunek pracy rozwiązuje się z powodu likwidacji urzędu, co wynika z obowiązku zaspokojenia roszczeń pracowniczych związanych z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy.

Wskazane regulacje dotyczące wygaśnięcia stosunku pracy lub jego wcześniejszego wypowiedzenia nie dotyczą urzędników służby cywilnej, z uwagi na szczególne regulacje ustawy o służbie cywilnej. W przypadku funkcjonariuszy Inspekcji Celnej przewidziano ponadto, że z dniem wejścia w życie ustawy stają się inspektorami kontroli skarbowej, przy czym funkcjonariusze ci zobowiązani są w terminie jednego roku do złożenia uzupełniającego egzaminu kwalifikacyjnego w trybie i zakresie określonym stosownym rozporządzeniem Ministra Finansów. Rozwiązanie takie zapewni posiadanie przez aparat kontroli skarbowej odpowiednio wyszkolonej kadry

Projektowany przepis nakłada na kierowników likwidowanych urzędów obowiązek pisemnego powiadomienia pracowników o zmianach jakie mają nastąpić w ich stosunkach pracy, co ma zagwarantować wykonanie podstawowych obowiązków informacyjnych pracodawcy wobec pracowników.

Art. 27 dotyczy przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych w zakresie dotyczącym Generalnego Inspektoratu Celnego. Artykuł ten jest niezbędny ze względu na fakt, że aktualna treść art. 39 ustawy o organizacji i trybie działania Rady

Ministrów oraz o zakresie działania ministrów nie stwarza możliwości niezbędnych do likwidacji GIC. Powołany przepis nie daje możliwości przenoszenia środków budżetowych pomiędzy rozdziałami budżetu państwa. Ponadto ograniczenie art. 96 ust. 2 ustawy o finansach publicznych również nie daje możliwości przesunięć środków budżetowych w skali koniecznej po zniesieniu IC.

Z uwagi na fakt, iż wpływy dodatkowych należności budżetowych uzyskanych w wyniku postępowań kontrolnych lub ujawnionych przestępstw stanowią proces rozłożony w czasie, uwzględniający tryb administracyjny oraz odwoławczy, konieczne stało się zaprojektowanie regulacji **art. 28**, zapewniającej osobom, które bezpośrednio przyczyniły do uzyskania tych wpływów po wejściu w życie ustawy znoszącej Inspekcje Celną.

Termin wejścia w życie ustawy i związany z nim tryb pilny procedowania nad projektem wynika z faktu, że kwestia zniesienia GIC, w tym jej termin, została przesądzona w art. 1 ust. 3 pkt 2 ustawy powołanej w zd. 1 uzasadnienia.

Koszty związane ze zniesieniem Generalnego Inspektora Celnego i likwidacją podległych mu urzędów zostaną pokryte ze środków przewidzianych w budżecie państwa na funkcjonowanie IC w 2002 r., przy tym konkretne kwoty wydatkowane wskutek projektowanych zmian są trudne do oszacowania.

Godne podkreślenia jest również wzmocnienie jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w doświadczonych pracownikach oraz specjalistyczny sprzęt służący do kontroli.

Zniesienie Inspekcji Celnej wpisuje się w ogólną politykę rządu związaną z koncepcją przebudowy systemu finansowania struktur organizacyjnych administracji publicznej.

Oceniając projekt pod względem skutków regulacji (OSR) należy stwierdzić, iż nie wywoła on negatywnych efektów. Zmiany wynikające ze zniesienia organów Inspekcji Celnej mogą wywołać jedynie pozytywne skutki na lokalnych rynkach pracy. Ponadto ustawa spowoduje przy tym pozytywne skutki społeczno-ekonomiczne wyrażające się przede wszystkim w następujących faktach:

- 1) umożliwi sprawniejsze przeprowadzenie planowanej jako drugi etap reformy służb podatkowych i celnych konsolidacji tych służb, co ma na celu wprowadzenie mechanizmów „tańszego państwa” z punktu widzenia zarówno budżetu jak i obywateli,
- 2) doprowadzi do zagospodarowania personelu likwidowanego urzędów, przez co nie spowoduje wzrostu bezrobocia, gdyż nie jest przewidywana żadna redukcja etatów, lecz ich przesunięcie do organów przejmujących zadania i kompetencje znoszonych organów,
- 3) usprawni realizację zadań stawianych przed ww. instytucją, co w perspektywie winno doprowadzić do zwiększenia dochodów budżetowych.

Projektowana regulacja wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną, a to ze względu na zaproponowaną „filozofię” zmian, które z jednej strony służą dookreśleniu uprawnień i obowiązków zarówno kontrolowanego jak i kontrolującego, co w przypadku przestrzegających przepisy prawa podmiotów skutkować będzie bardziej efektywną czasowo i mniej uciążliwą niż dotychczas kontrolą, ale z drugiej strony umożliwiają bardziej skuteczne niż obecnie przeciwdziałanie przypadkom naruszenia prawa. Będzie to miało bez wątpienia także znaczenie prewencyjne, gdy okaże się, że naruszanie prawa po prostu się nie opłaca. W konsekwencji, również obszar tzw. „szarej strefy” powinien ulec zmniejszeniu.

Sprawna i skuteczna służba kontrolna, osiągająca wymierne efekty działania wpływa również w sposób pośredni na konkurencyjność zewnętrzną gospodarki. Inwestorzy zagraniczni, podejmując decyzje o ulokowaniu środków finansowych na danym obszarze,

biorą pod uwagę także stopień determinacji władz państwowych w walce z korupcją. Im kraj mniej skorumpowany tym chętniej się w nim inwestuje, a co za tym idzie tworzy się nowe miejsca pracy.

Przedstawiony projekt nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Prezentowany projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej, gdyż ustawodawstwo wspólnotowe nie reguluje kwestii struktur organizacyjnych administracji.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr.Min. DH/1207/2002/DPE/mbm

Warszawa, 29.09.2002r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie innych ustaw, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie innych ustaw (pismo nr RM-10-71-02 Nowy tekst), uprzejmie informuję, że opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej została przekazana przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej piśmem z dnia 17 kwietnia 2002r. (Sokr.Min. DH/1089/2002/DPE-dk). Zmiany wprowadzone do nowego tekstu nie wpływają na zmianę pozytywnej konkluzji opinii.

W załączeniu przekazuję kopię opinii.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Wiesław Ciesielski
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

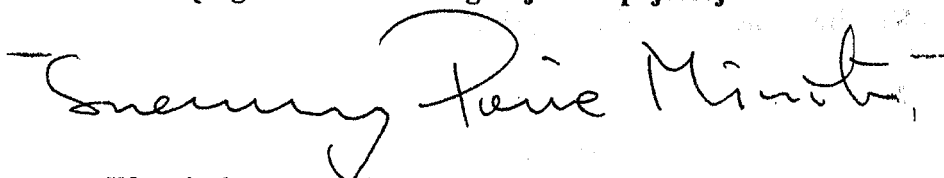

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/160/89/12002/DPE-dk

Warszawa, 17.08.2002r.

Pan
Aleksander Prok
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie innych aw, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przekreślonego przez Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr R(0)-71-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem projektowanych zmian jest ujednoczenie systemu kooli państwa w obszarze skarbowym oraz celnym zgodnie z postanowieniami ustawy dnia 25 stycznia 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralny organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz zmianie których ustaw.
- II. Należy stwierdzić, że co do zasady przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.
- III. Jednakże należy podkreślić, iż znajdujące się w przedłożym projekcie przepisy określające kompetencje organów administracji w zakresie zwalczania korupcji stanowią przedmiot działań podejmowanych przez Unię Europejską.
- IV. W Unii Europejskiej zwalczanie zjawiska korupcji jest jednym z priorytetów w ramach trzeciego filaru Unii Europejskiej (art. 29 Traktu o Unii Europejskiej).

Chociaż bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa wspólnotowego nie regulują materii objętej projektowaną ustawą, prowadzone są działania mające na celu zwalczanie zjawiska korupcji. Od 1999 roku działa Europejskie Biuro Zapobiegania Nadużyciom (OLAF), powołane decyzją Komisji Europejskiej nr 1999/352/WE z dnia 28 kwietnia 1999 r. (Dz. Urz. WE nr L 136, 31.05.1999). Plan działania dotyczący przestępczości zorganizowanej przyjęty przez Radę 28 kwietnia 1997 r. (Dz. Urz. WE nr C 251, 15.08.97) podkreśla konieczność wypracowania globalnej polityki zwalczania korupcji, zwracając uwagę na prace zrealizowane już w ramach innych organizacji międzynarodowych.

Do dorobku prawnego Unii Europejskiej w zakresie walki z korupcją należą również akty prawne przyjmowane w ramach Rady Europy. Polska uczestniczy obecnie w realizacji porozumienia z maja 1996 roku pomiędzy Radą Europy a Komisją Europejską o ustanowieniu wspólnego programu walki z korupcją i zorganizowaną przestępczością w państwach Centralnej i Wschodniej Europy „OCTOPUS”. Program ten ma na celu między innymi identyfikację zjawiska, ocenę skuteczności środków podejmowanych w celu jego zwalczania, kontrolę wprowadzania w życie zalecanych mechanizmów zapobiegania korupcji.

- V. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż przyjęcie projektowanych przepisów służyć będzie realizacji celów jakie stawia sobie Polska oraz Unia Europejska w zakresie zwalczania zjawiska korupcji.
- VI. **W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie innych ustaw jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Wiesław Ciesielski
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

z dnia _____ r.

w sprawie ustalenia wzorów umundurowania inspektorów i pracowników kontroli skarbowej z uwzględnieniem ilości i rodzajów umundurowania oraz okresu ich używalności oraz w sprawie szczegółowego ustalenia kryteriów i trybu przydziału broni służbowej.

Na podstawie art. 11 g ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 Nr 83, poz.931 i z 2000r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r Nr ___, poz. ___) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzory umundurowania z uwzględnieniem ilości i rodzajów składników umundurowania przysługujących, zatrudnionym w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej, inspektorom i pracownikom oraz okresu używalności tych składników;
- 2) kryteria i tryb przydziału broni służbowej.

§ 2. 1. Inspektorowi i pracownikowi kontroli skarbowej, zwanym dalej "inspektorem" i "pracownikiem", przydziela się, z chwilą _____ bezpłatnie umundurowanie.

2. Ilość i rodzaj składników umundurowania przysługującego inspektorowi i pracownikowi oraz okres ich używalności określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Umundurowanie inspektora i pracownika składa się z ubiorów: służbowego letniego i zimowego oraz wyjściowego letniego i zimowego, a także ubioru specjalnego.

2. *TEZA* :zasadnicze przedmioty umundurowania, o którym mowa w ust. 1 - ich wykaz zostanie dostarczony w terminie późniejszym:

3. *TEZA*: pracownikom i inspektorom przysługują uzupełniające składniki do umundurowania, o którym mowa w ust. 1- ich wykaz dostarczony zostanie w terminie późniejszym:

4. Wzory umundurowania służbowego, wyjściowego letniego i zimowego oraz specjalnego, inspektora i pracownika, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Do umundurowania inspektorów i pracowników wprowadza się dystynkcje i oznaki służbowe.

2. Wzory dystynkcji i oznak służbowych inspektorów i pracowników określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Uprawnienie do zaopatrzenia w przedmioty umundurowania powstaje z dniem _____ (zatrudnienia w wyodrębnionej komórce organizacyjnej kontroli skarbowej / powołania na stanowisko służbowe) i wygasa z dniem odwołania ze stanowiska / rozwiązania, zmiany stosunku pracy.

2. Prawo do ponownego przydziału poszczególnych składników umundurowania inspektor i pracownik nabywa z upływem okresu ich używalności.

3. Okres używalności składników umundurowania liczy się od dnia, w którym inspektor i pracownik nabył prawo do ich przydziału.

4. Po upływie okresu używalności poszczególnych składników umundurowania i wydaniu nowych składników poprzednio wydane składniki nie podlegają zwrotowi.

§ 6. 1. Inspektor i pracownik jest obowiązany do posiadania kompletu umundurowania zapewniającego wykonywanie obowiązków służbowych w każdej porze roku.

2. Poszczególne ubiory inspektor i pracownik nosi według zestawów ustalonych z uwzględnieniem pory roku. Rozróżnia się okres letni od 1 maja do 30 września i okres zimowy od 1 listopada do 31 marca. Miesiące kwiecień i październik stanowią okres przejściowy.

3. Inspektor i pracownik może użytkować przedmioty umundurowania, których wzory zostały określone w odrębnych przepisach.

§ 7. 1. Umundurowanie służbowe inspektora i pracownika powinno być utrzymane w należytych stanie, zapewniającym przepisowy i estetyczny wygląd zewnętrzny podczas wykonywania obowiązków służbowych.

2. Inspektorowi i pracownikowi zabrania się:

- 1) użytkowania przedmiotów umundurowania niezgodnie z przeznaczeniem lub obowiązującym zestawem umundurowania albo w połączeniu z przedmiotami ubioru cywilnego,
- 2) noszenia przedmiotów umundurowania, których stopień zużycia lub wygląd zewnętrzny narusza godność munduru.

3. Dopuszczalne jest noszenie przez umundurowanego inspektora i pracownika:

- 1) symbolu żałoby w sposób zwyczajowo przyjęty,
- 2) okularów przeciwsłonecznych i zdrowotnych z przyciemnionymi szklami.

§ 8. 1. W przypadku utraty albo zniszczenia składnika umundurowania przed upływem okresu jego używalności nie z winy inspektora i pracownika przysługuje mu bezpłatnie nowy składnik umundurowania.

2. W razie utraty albo zniszczenia składnika umundurowania w przypadkach innych niż określone w ust. 1 inspektor i pracownik otrzymuje nowy składnik umundurowania za zwrotem wartości utraconego lub zniszczonego składnika umundurowania, wyliczonej stosownie do okresu użytkowania.

3. Jeżeli utrata albo zniszczenie składnika umundurowania nastąpiło w okolicznościach szczególnych i niemożliwych do przewidzenia, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może, na wniosek inspektora i pracownika zaopiniowany przez jego przełożonego, wyrazić zgodę na wydanie nieodpłatnie nowego składnika umundurowania.

§ 9. 1. Inspektor i pracownik odchodzący na emeryturę lub rentę zatrzymuje składniki umundurowania bez zwrotu ich wartości.

2. W przypadku rozwiązania stosunku pracy przed upływem okresu używalności składników umundurowania inspektor i pracownik może zatrzymać składniki umundurowania

za zwrotem wartości, wyliczonej stosownie do okresu ich użytkowania, jeżeli rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło:

- 1)) za wypowiedzeniem dokonany przez inspektora lub pracownika,
- 2) przez pracodawcę na podstawie art. 52 § 1 Kodeksu pracy,
- 3) w przypadkach określonych w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 34, poz. 178 i 182, z 1990 r. Nr 20, poz. 121, z 1991 r. Nr 55, poz. 234, Nr 88, poz. 400 i Nr 95, poz. 425, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 90, poz. 451, z 1994 r. Nr 136, poz. 704, z 1995 r. Nr 132, poz. 640, z 1996 r. Nr 89, poz. 402 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 98, poz. 604, Nr 133, poz. 882 i 883, Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 131, poz. 860, Nr 155, poz. 1016 i Nr 162, poz. 1118 oraz z 1999 r. Nr 49, poz. 483).?????

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, kwota podlegająca zwrotowi, liczona według aktualnych cen detalicznych składników umundurowania, powinna odpowiadać wartości tych składników od dnia rozwiązania stosunku pracy do upływu okresu używalności danego składnika.

§ 10. 1. Ubiór specjalny przysługuje inspektorowi i pracownikowi wykonującemu czynności uzasadniające potrzebę posiadania takiego ubioru, a w szczególności w przypadkach fizycznej i technicznej ochrony inspektorów i pracowników kontroli skarbowej oraz obiektów administracji skarbowej.

2. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej dokonuje przydziału ubioru, o którym mowa w ust. 1.

3. Ubiór specjalny nosi się w czasie wykonywania zadań o charakterze specjalnym na polecenie *kierownika jednostki organizacyjnej* kontroli skarbowej.

4. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może zezwolić na noszenie przez inspektora i pracownika ubioru specjalnego w czasie wykonywania obowiązków służbowych innych niż wymienione w ust. 3.

§ 11. 1. Pozwolenie na posiadanie broni palnej wydaje, na wniosek organu kontroli skarbowej, w trybie określonym odrębnymi przepisami, właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji.

2. Organy kontroli skarbowej dokonują zakupów broni palnej i amunicji według zasad obowiązujących w Policji.

§ 12. 1. O wydaniu inspektorowi i pracownikowi broni palnej oraz amunicji decyduje właściwy organ kontroli skarbowej, pod warunkiem uprzedniego przeszkolenia inspektora i pracownika oraz przeprowadzenia i zaliczenia z wynikiem pozytywnym sprawdzenia znajomości przepisów dotyczących użycia broni palnej oraz zasad bezpiecznego obchodzenia się z bronią palną i amunicją.

2. Przeszkolenie oraz sprawdzenie znajomości przepisów i zasad, o których mowa w ust. 1, organizuje właściwy organ kontroli skarbowej, zgodnie z programem zatwierdzonym przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej i uzgodnionym z Komendantem Głównym Policji.

3. Inspektor i pracownik, któremu wydano broń palną i amunicję, jest obowiązany posiadać przy sobie w czasie wykonywania obowiązków służbowych świadectwo broni, legitymację służbową oraz znak identyfikacyjny.

§ 13. 1. Inspektorzy i pracownicy, po zakończeniu pracy, są obowiązani do codziennego zdania broni i amunicji do magazynu broni.

2. Spełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagane w przypadkach:

- 1) wykonywania zadań służbowych wymagających przebywania poza siedzibą organu kontroli skarbowej po upływie urzędowego czasu pracy,
- 2) wydania przez organ kontroli skarbowej stosownego zezwolenia.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, inspektor i pracownik po zakończeniu pracy, jest obowiązany przechowywać broń palną i amunicję w sposób uniemożliwiający dostęp osób niepowołanych, a w szczególności w metalowej, wyposażonej w zamek kasecie, przytwierdzonej na stałe do konstrukcji budynku.

§ 14. 1. Właściwy organ kontroli skarbowej jest obowiązany niezwłocznie spowodować zdanie przez inspektora i pracownika, broni palnej i amunicji do magazynu, o którym mowa w § 12 ust. 1, w przypadkach:

- 1) rozwiązania stosunku pracy,
- 2) stwierdzenia nieprzestrzegania obowiązujących zasad przechowywania broni palnej i amunicji,
- 3) podejrzenia użycia broni palnej i amunicji w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami.

2. Organy kontroli skarbowej są obowiązane niezwłocznie powiadomić właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji o przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIK NR 1

NORMY UMUNDUROWANIA INSPEKTORÓW I PRACOWNIKÓW KONTROLI SKARBOWEJ WRAZ Z OKRESAMI UŻYWALNOŚCI POSZCZEGÓLNYH SKŁADNIKÓW

ZAŁĄCZNIK Nr 2

WZORY UMUNDUROWANIA SŁUŻBOWEGO LETNIEGO I ZIMOWEGO ORAZ SPECJALNEGO INSPEKTORÓW I PRACOWNIKÓW KONTROLI SKARBOWEJ

ZAŁĄCZNIK Nr 3)

WZORY DYSTYNKCJI I ODZNAK SŁUŻBOWYCH INSPEKTORÓW I PRACOWNIKÓW KONTROLI SKARBOWEJ

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wypełnienie upoważnienia zawartego w art. 11 g ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 Nr 83, poz.931 i z 2000r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r Nr ____, poz. __)

Podstawa do wydania przedmiotowego rozporządzenia została wprowadzona do ustawy o kontroli skarbowej ustawą z dnia _____ 2002 r. o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie niektórych ustaw.

Regulacja zawarta w projektowanym rozporządzeniu ma charakter przede wszystkim techniczny i określa kryteria i tryb przydziału umundurowania służbowego dla inspektorów i pracowników kontroli skarbowej, zasady gospodarowania umundurowaniem, normy przydziału umundurowania, ilość i rodzaj składników umundurowania oraz okresy używalności jego składników (§ 2 - § 10) a także kryteria i tryb przydziału broni służbowej i amunicji (§ 11 - § 14).

W przedkładanym projekcie przyjęto, iż pracownikom i funkcjonariuszom przysługuje bezpłatne umundurowanie, nie przysługuje im natomiast ekwiwalent za zużyte składniki umundurowania - dla każdego ze składników przyjęty został odpowiedni okres używalności, po upływie którego pracownik i funkcjonariusz nabędzie prawo do nowego składnika umundurowania. (§ 2 i § 5). Przewidziane zostało również rozwiązanie problemu utraty albo zniszczenia składnika umundurowania przed upływem okresu jego używalności (§ 8) oraz kwestia odejścia na emeryturę lub rentę oraz rozwiązania stosunku pracy. (§ 9).

Przedstawiony projekt zawierać będzie w załącznikach szczegółowe zestawy części wchodzących w skład zestawów umundurowania pracowników i inspektorów kontroli skarbowej – letniego i zimowego, służbowego i specjalnego kobiet i mężczyzn (§ 3) oraz określać będzie w sposób kompleksowy rodzaje i wygląd dystynkcji identyfikujących tą grupę zawodową (§ 4).

Przepisy zawarte w § 11 – 14 zawierają regulacje dotyczące przydziału broni służbowej. I tak w § 11 unormowany jest tryb wydawanie broni służbowej – będzie ona wydawana przez właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji, na wniosek organów kontroli skarbowej. Zakup broni i amunicji dokonywany będzie według zasad obowiązujących w Policji – analogicznie do tej pory uregulowana była ta problematyka w Inspekcji Celnej.

Zgodnie z przepisami § 12 rozporządzenia organ kontroli skarbowej decydować będzie o wydaniu broni służbowej i amunicji inspektorowi lub pracownikowi kontroli skarbowej; podstawową przesłanką jej wydania będzie odbycie odpowiedniego przeszkolenia, pozytywne zaliczenie sprawdzenia znajomości zasad i przepisów dotyczących zasad posługiwania się bronią palną i

amunicją. Przepisy § 13 nakładają na inspektorów i pracowników obowiązek codziennego zdawania broni i amunicji do magazynu broni oraz zawierają wyjątkowe regulacje związane z wyjątkowymi sytuacjami, w których deponowanie broni w magazynie nie będzie możliwe.

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych obciążeń dla budżetu państwa, ponieważ w znacznej mierze wykorzystane zostaną składniki umundurowania likwidowanej Inspekcji Celnej.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA FINANSÓW

z dnia 2002 r.

w sprawie szczegółowego trybu legitymowania osób przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej, zatrzymywania przez nich pojazdów i innych środków przewozowych, zasad współpracy z Policją w tym zakresie, ponownego umieszczania zamknięć celnych oraz oznakowania pojazdów służbowych kontroli skarbowej.

Na podstawie art. 11b ust. 6 oraz 11c ust.3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz.1216 oraz z 2001 r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie reguluje szczegółowy tryb legitymowania osób, zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych, współpracy z Policją w tym zakresie zdejmowania i ponownego umieszczania zamknięć celnych przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej zwanych dalej "inspektorami", w toku czynności służbowych, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz.1216 oraz z 2001 r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189), zwanej dalej "ustawą" oraz sposób oznaczenia pojazdów służbowych kontroli skarbowej.

Rozdział 2

Tryb legitymowania osób

§ 2. 1. Przed rozpoczęciem legitymowania osób inspektorzy są obowiązani do:

- 1) podania osobie legitymowanej swojego imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego,
- 2) okazania znaku identyfikacyjnego oraz legitymacji służbowej w taki sposób, aby osoba legitymowana miała możliwość odczytania i zanotowania nazwiska inspektora,
- 3) podania osobie legitymowanej podstawy prawnej i przyczyny legitymowania.

2. Inspektor nie umundurowany jest obowiązany do okazania znaku identyfikacyjnego równocześnie z legitymacją służbową oraz umożliwienia osobie legitymowanej odnotowania numeru identyfikacyjnego.

§ 3. 1. Tożsamość osoby legitymowanej ustala się na podstawie:

- 1) dowodu osobistego lub paszportu,
- 2) tymczasowego dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości,
- 3) dokumentu paszportowego cudzoziemca.

2. Tożsamość osoby legitymowanej można ustalić również na podstawie nie budzących wątpliwości dokumentów, innych niż wymienione w ust. 1, albo oświadczeń osób, których tożsamość jest znana inspektorowi, a także telefonicznego lub osobistego porozumienia się przez inspektora z osobami wskazanymi przez osobę legitymowaną.

§ 4. 1. Inspektorzy są obowiązani do zanotowania danych dotyczących tożsamości osoby legitymowanej oraz czasu, miejsca i przyczyny legitymowania.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, należy następnie zamieścić w notatce służbowej i włączyć tę notatkę, w zależności od rodzaju prowadzonych czynności służbowych, do akt postępowania karnego lub karnego skarbowego, postępowania kontrolnego lub akt operacyjno-rozpoznawczych.

§ 5. W przypadku gdy osoba legitymowana okaze inspektorowi nie budzące wątpliwości dokumenty, potwierdzające korzystanie przez tę osobę z immunitetu dyplomatycznego lub konsularnego, dalsze czynności służbowe z udziałem osoby legitymowanej mogą być wykonywane jedynie za jej zgodą.

§ 6. W razie legitymowania osób znajdujących się w pojeździe, gdy uzasadniają to względy bezpieczeństwa, (...) ma prawo żądać opuszczenia pojazdu przez te osoby.

Rozdział 3

Tryb zatrzymywania pojazdów

§ 7. 1. Zatrzymywanie pojazdu powinno być przeprowadzone co najmniej przez dwóch inspektorów.

2. Do zatrzymywania pojazdu stosuje się odpowiednio zasady określone w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 160, poz. 1086, Nr 123, poz. 779, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 53, poz. 649, Nr 106, poz. 1149, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444 i Nr 130, poz. 1452)

§ 8. 1. Czynności związane z zatrzymywaniem pojazdu są dokumentowane protokołem sporządzanym w dwóch egzemplarzach, z których jeden jest przeznaczony dla kierującego zatrzymanym pojazdem lub uprawnionego dysponenta pojazdu, a drugi włącza się do akt kontroli skarbowej.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) oznaczenie podstawy prawnej, miejsca i czasu zatrzymywania pojazdu oraz dane osób uczestniczących w zatrzymywaniu,
- 2) opis przebiegu zatrzymywania, a w szczególności:
 - a) rodzaj, markę i numer rejestracyjny pojazdu oraz dane dotyczące właściciela lub dysponenta pojazdu,
 - b) wskazanie rodzaju i ilości towarów znajdujących się w pojeździe oraz określenie ich zgodności z dokumentami przewozowymi,
 - c) wpisy dotyczące zdjęcia i ponownego umieszczenia zamknięć celnych,
- 3) treść oświadczeń i wniosków złożonych przez osoby obecne podczas zatrzymywania pojazdu.

3. Protokół odczytuje się właścicielowi lub dysponentowi pojazdu, a w razie konieczności innym osobom uczestniczącym w zatrzymaniu pojazdu, które powinny protokół podpisać. Brak podpisu którejkolwiek z tych osób należy omówić w protokole. O odczytaniu protokołu dokonuje się odpowiedniej wzmianki.

Rozdział 4

Tryb zatrzymywania środków przewozowych innych niż pojazdy

§ 9. 1. Zatrzymywanie środków przewozowych na śródlądowych drogach wodnych odbywa się za pośrednictwem właściwych organów administracji żeglugaowej oraz w trybie określonym odrębnymi przepisami o żegludze i spławie na śródlądowych drogach wodnych.

2. Zatrzymywanie kolejowych środków przewozowych odbywa się za pośrednictwem właściwych organów kolejowych oraz w trybie określonym odrębnymi przepisami

technicznymi o utrzymaniu i eksploatacji kolei, a także o ochronie porządku na kolejach użytku publicznego.

3. Zatrzymywanie środków przewozowych na polskich wodach morskich odbywa się za pośrednictwem właściwych organów administracji morskiej i w trybie określonym odrębnymi przepisami prawa morskiego.

§ 10. 1. Podjęcie przez właściwe organy administracji żeglugowej, kolejowej i morskiej czynności związanych z zatrzymywaniem środków przewozowych, o których mowa w § 9, może nastąpić tylko na podstawie pisemnego wniosku organu kontroli skarbowej.

2. Inspektorzy są obowiązani zastosować się do decyzji właściwych organów administracji żeglugowej, kolejowej i morskiej, w zakresie wyznaczenia czasu i miejsca zatrzymania środka przewozowego.

§ 11. W zakresie dokumentowania czynności inspektorów związanych z zatrzymywaniem środków przewozowych, o których mowa w § 9, stosuje się odpowiednio przepis § 8, z tym że odpis protokołu należy również przekazać organom, o których mowa w § 10, na ich wniosek.

Rozdział 5

Tryb zdejmowania i ponownego umieszczenia zamknięć celnych

§ 13. 1. Jeżeli na pojazd lub inny środek przewozowy albo na przewożone towary są nałożone zamknięcia celne, inspektorzy są obowiązani zbadać, czy na tych zamknięciach nie ma śladów naruszeń.

2. W przypadku gdy stwierdzono ślady naruszenia nałożonych zamknięć celnych, należy te ślady utrwalić oraz zabezpieczyć naruszone zamknięcia w sposób przewidziany dla dowodów w przepisach ustawy kodeks karny skarbowy.

3. W przypadku gdy nie stwierdzono śladów naruszenia nałożonych zamknięć celnych, należy te zamknięcia dostarczyć do siedziby jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej w celu protokolarnego przekazania do utylizacji właściwemu w tym zakresie przedsiębiorcy.

4. Po zdjęciu zamknięć i zakończeniu czynności kontrolnych należy ponownie umieścić zamknięcia celne w miejscach, gdzie znajdowały się zamknięcia zdjęte.

§ 14. 1. Do ponownego umieszczenia zamknięć celnych inspektorzy stosują plomby ołowiane o średnicy 10 mm, wykonane według normy branżowej nr BN-89/8511-15. Na przedniej stronie plomb odciska się plombownicą godło państwowe, a na odwrocie - litery "ks" oraz numer identyfikacyjny plombownicy.

2. W urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych prowadzi się ewidencję plombownic wprowadzonych do użytku służbowego w kontroli skarbowej.

3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej informuje Szefa Służby Celnej o numerach identyfikacyjnych plombownic, wprowadzonych do użytku służbowego, ze wskazaniem jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, dysponujących poszczególnymi plombownicami.

§ 15. 1. Przeprowadzone przez inspektorów czynności zdjęcia i ponownego umieszczenia zamknięć celnych dokumentuje się przez dokonanie:

- 1) stosownego wpisu do protokołu, o którym mowa w § 8,
- 2) adnotacji zawierającej dane o ilości, rodzaju i cechach identyfikacyjnych ponownie umieszczonych zamknięć celnych oraz o ewentualnym pobraniu zakwestionowanych towarów za pokwitowaniem.

2. Adnotację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, zamieszcza się w protokole potwierdzonym odciskiem indywidualnego stempla identyfikacyjnego inspektora. Protokół sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden jest przeznaczony dla kierującego zatrzymanym

pojazdem lub uprawnionego dysponenta towaru, drugi włącza się do dokumentów celnych, przewozowych lub innych związanych z towarem, a trzeci - do akt kontroli skarbowej.

3. Indywidualny stempel identyfikacyjny ma formę kwadratu o boku 20 mm, ze znajdującym się wewnątrz oznaczeniem jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej oraz numeru identyfikacyjnego inspektora.

4. Jeżeli nie jest możliwe ponowne umieszczenie zamknięć celnych ze względu na warunki wykonywania czynności albo właściwości towaru lub środka przewozowego, inspektorzy konwojują zatrzymany pojazd lub inny środek przewozowy do siedziby najbliższej jednostki organizacyjnej urzędu celnego bądź do uzgodnionego z właściwym urzędem celnym miejsca, w którym może być zapewniony dozór celny.

Rozdział 6

Sposób oznakowania pojazdów służbowych kontroli skarbowej.

§ 16. 1. Pojazdy służbowe kontroli skarbowej są koloru ciemnozielonego, z zamontowaną na dachu podświetloną tablicą z napisem "Kontrola skarbowa" oraz takim samym napisem umieszczonym po obu stronach pojazdu na tle poziomego pasa odbłaskowego, zajmującego długość boczną nadwozia w połowie wysokości między dolną krawędzią okien a progiem pojazdu.

2. Wzór oznakowania pojazdów służbowych kontroli skarbowej przedstawia załącznik do rozporządzenia.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

§ 17. Przepisów rozdziałów 3 i 4 nie stosuje się do pojazdów i innych środków przewozowych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych państw obcych oraz organizacji międzynarodowych, korzystających z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź na zasadzie wzajemności na podstawie powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest wykonaniem delegacji z art. 11b ust. 6 oraz 11c ust.3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103, Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001 Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189), wprowadzonej ustawą z dnia ____ o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie niektórych innych ustaw.

Rozporządzenie reguluje szczegółowy tryb legitymowania osób, zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych, współpracy z Policją w tym zakresie, zdejmowania i ponownego umieszczania zamknięć celnych przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej zwanych dalej "inspektorami", w toku czynności służbowych, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o kontroli oraz sposób oznaczenia pojazdów służbowych kontroli skarbowej.

W związku ze zniesieniem organów Inspekcji Celnej oraz likwidacją urzędów je obsługujących, dotychczasowe zadania Inspekcji Celnej zostały przeniesione na podstawie ustawy o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie niektórych innych ustaw, do zakresu właściwości rzeczowej kontroli skarbowej.

Specyfika nowych zadań takich jak np. kontrola zgodności z prawem przywozu towarów dopuszczonych do obrotu na polskim obszarze celnym lub mających inne przeznaczenie celne oraz wywozu za granicę a także kontrola i ujawnianie towarów nielegalnie wprowadzonych na polski obszar celny, czy też rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z obrotem z zagranicą towarami i technologiami objętymi kontrolą międzynarodową, naruszających prawa ochrony dóbr kultury narodowej, narodowego zasobu archiwalnego i ochrony własności intelektualnej, wprowadzania na polski obszar celny i wyprowadzania z tego obszaru środków płatniczych pochodzących z przestępstw, a także ściąganych na mocy umów i porozumień międzynarodowych oraz zapobieganie i ujawnianie przestępstw związanych z wręcenie lub przyjęciem korzyści majątkowej, płatną protekcją, przekroczeniem uprawnień, popełnianych przez osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, wymaga dla ich skutecznej realizacji szczególnych uprawnień takich jak na przykład: prawo do legitymowania osób w celu ustalania ich tożsamości, bądź prawo do zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych w celu przeprowadzenia kontroli przewożonych towarów lub dokumentów przewozowych dotyczących tych towarów, a także badania towarów i pobierania ich próbek. Wykonywanie tych uprawnień ze względu na wkraczania w sferę praw i wolności konstytucyjnych obywatela, musi być poddane szczegółowej regulacji prawnej.

Rozporządzenie określa tryb legitymowania osób przez umundurowanego jak i nieumundurowanego inspektora lub pracownika kontroli skarbowej, tryb zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych na śródlądowych drogach wodnych, polskich wodach morskich oraz kolejowych środków przewozowych a także udział w tych czynnościach właściwych organów administracji żeglugowej, morskiej i kolejowej. W praktyce wykonywanych zadań może pojawić się potrzeba zdjęcia umieszczonych przez funkcjonariuszy celnych zamknięć celnych.

Rozporządzenie reguluje także tryb zdejmowania i ponownego umieszczania tych zamknięć. Ponadto przedmiotem regulacji niniejszego rozporządzenia jest sposób oznakowania pojazdów służbowych kontroli skarbowej, polegający na zachowaniu rozwiązań przyjętych w Inspekcji Celnej ze zmianą jedynie napisów umieszczonych na samochodach identyfikujących kontrolę skarbową.

Koszty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, związane z koniecznością wyposażenia kontroli skarbowej w plombownice (§ 14 ust. 1 projektu) określa się na kwotę..... zł.

Zgodnie z art. 69 Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczypospolitą Polską z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z drugiej strony (Dz. U. z 1994 r. Nr 11, poz. 38), zbliżenie polskich przepisów do prawa Unii Europejskiej dotyczy prawa celnego. Jednakże problematyka dotycząca określania szczegółowych warunków i sposobów użycia przez kontrolę skarbową środków przymusu bezpośredniego, uregulowana w niniejszym projekcie rozporządzenia Rady Ministrów, jest domeną państw członkowskich i nie podlega harmonizacji.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2002 r.

w sprawie określenia rodzajów oraz szczegółowych warunków i sposobów użycia przez kontrolę skarbową środków przymusu bezpośredniego, a także sposób wyposażania pracowników i inspektorów w te środki.

Na podstawie art. 11e ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Środki przymusu bezpośredniego, zwane dalej "środkami przymusu", powinny być stosowane przez inspektorów i pracowników, zwanych dalej "inspektorami", w taki sposób, aby osiągnięcie podporządkowania się poleceniom wydanym na podstawie prawa albo skuteczne odparcie bezpośredniego i bezprawnego zamachu na inspektora powodowało możliwie najmniejszą dolegliwość.

2. Można stosować jednocześnie więcej niż jeden środek przymusu, o których mowa w § 4 ust. 1, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia podporządkowania się wydanym poleceniom albo do skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na inspektora.

3. Odstępuje się od stosowania środków przymusu, gdy osoba, wobec której użyto tych środków, podporządkowała się wydanym poleceniom.

§ 2. 1. Jeżeli następstwem zastosowania środka przymusu jest śmierć, zranienie lub innego rodzaju zagrożenie dla życia lub zdrowia człowieka albo szkoda w mieniu, inspektor jest obowiązany do:

- 1) udzielenia poszkodowanemu pierwszej pomocy, a następnie, w razie potrzeby, do zapewnienia pomocy lekarskiej,
- 2) zabezpieczenia śladów na miejscu zdarzenia i niedopuszczenia osób postronnych na to miejsce,
- 3) ustalenia świadków zdarzenia, jeżeli jest to możliwe w istniejących okolicznościach,
- 4) niezwłocznego powiadomienia dyżurnego najbliższej jednostki Policji oraz Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej .

2. Pomoc lekarską zapewnia się zawsze kobiecie ciężarnej, wobec której użyto środka przymusu.

§ 3. 1. O każdym przypadku użycia środka przymusu inspektor jest obowiązany niezwłocznie powiadomić właściwy organ kontroli skarbowej, w formie pisemnej notatki służbowej, za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego.

2. Notatka, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie stanowiska służbowego oraz imienia i nazwiska inspektora,
- 2) określenie czasu i miejsca użycia środka przymusu,
- 3) opis sytuacji poprzedzającej użycie środka przymusu i sposobu postępowania inspektora przy użyciu środka przymusu,
- 4) dane identyfikacyjne osoby, wobec której użyto środka przymusu, oraz określenie skutków użycia środka przymusu i sposobu udzielenia pomocy, w wypadku zranienia człowieka lub powstania innego rodzaju zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego,
- 5) dane identyfikacyjne ustalonych świadków zdarzenia.

3. Do obowiązków organu kontroli skarbowej, o którym mowa w ust. 1, należy:

- 1) zbadanie, czy użycie środka przymusu nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) niezwłoczne zawiadomienie prokuratora oraz podjęcie działań mających na celu wdrożenie postępowania dyscyplinarnego, w wypadku stwierdzenia, że użycie środka przymusu było niezgodne z obowiązującymi przepisami.

Rozdział 2

Rodzaje oraz szczegółowe warunki i sposoby użycia środków przymusu

§ 4. 1. Inspektorzy są uprawnieni do stosowania następujących rodzajów środków przymusu:

- 1) siły fizycznej stosowanej w formie chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony lub ataku,
- 2) indywidualnych technicznych środków i urządzeń, przeznaczonych do obezwładniania i konwojowania osób, w postaci kajdanek, prowadnic i siatek obezwładniających,
- 3) indywidualnych chemicznych środków, przeznaczonych do obezwładniania osób, w postaci miotaczy gazu obezwładniającego,
- 4) technicznych środków i urządzeń, przeznaczonych do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych, w postaci kolczatek drogowych, pojazdów służbowych lub przedmiotów ustawianych jako odpowiednio oznakowane przeszkody oraz urządzeń służących do unieruchamiania kół pojazdów.

2. Wobec kobiet o widocznej ciąży, starców, osób o widocznym kalectwie oraz osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, można stosować wyłącznie siłę fizyczną w postaci chwytów obezwładniających.

§ 5. 1. Jeżeli okoliczności faktyczne to umożliwiają, inspektor jest obowiązany, przed użyciem środka przymusu, podjąć próbę osiągnięcia podporządkowania się wydanym poleceniom przez stanowczą perswazję słowną lub demonstrację możliwości użycia środka przymusu.

2. Bezpośrednio przed użyciem środka przymusu inspektor jest obowiązany wezwać osobę nie podporządkowującą się wydanym poleceniom do zachowania zgodnego z prawem oraz uprzedzić o zamiarze użycia środka przymusu.

3. Jeżeli w ocenie inspektora zwłoka w użyciu środka przymusu groziłaby niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia ludzkiego albo szkodą w mieniu, należy odstąpić od podejmowania próby, o której mowa w ust. 1, oraz od czynności określonych w ust. 2.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, inspektor wzywa do zachowania się zgodnego z prawem w trakcie stosowania odpowiedniego do sytuacji środka przymusu.

§ 6. 1. Siłę fizyczną stosuje się w celu obezwładnienia osoby, odparcia czynnej napaści albo zmuszenia do wykonania polecenia wydanego przez inspektora.

2. Używając siły fizycznej, nie wolno zadawać uderzeń, chyba że inspektor działa w obronie koniecznej albo w celu odparcia zamachu na życie lub zdrowie człowieka albo na mienie.

§ 7. 1. Kajdanki można stosować wobec osób tymczasowo aresztowanych lub zatrzymanych, w celu udaremnienia ucieczki albo zapobieżenia czynnej napaści lub czynnemu oporowi. Kajdanki stosuje się także na polecenie sądu lub prokuratora.

2. Nie stosuje się kajdanek wobec osób w wieku poniżej 17 lat.

3. Kajdanki zakłada się na ręce trzymane z przodu, a osobie zachowującej się agresywnie - z tyłu.

4. Prowadnicę można stosować wobec osoby, w stosunku do której zachodzi uzasadniona obawa ucieczki.

5. Jeden z uchwytów prowadnicy inspektor zakłada na rękę osoby prowadzonej, a drugi uchwyt trzyma w ręku lub zakłada na swoją rękę.

§ 8. Kajdanki oraz prowadnicę zdejmuje się niezwłocznie po wprowadzeniu osoby, wobec której je zastosowano, do pomieszczeń służbowych jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej lub Policji, do aresztu albo na przesłuchanie przez sąd lub prokuratora, chyba że sąd lub prokurator zarządzi inaczej.

§ 9. 1. Siatkę obezwładniającą stosuje się wobec osoby, która swoim zachowaniem stwarza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, jeżeli zastosowanie innych środków przymusu jest niemożliwe albo okazało się nieskuteczne.

2. Siatkę obezwładniającą można stosować także w pościgu za osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa oraz w celu udaremnienia ucieczki osoby tymczasowo aresztowanej bądź zatrzymanej.

§ 10. 1. Ręczne miotacze gazu obezwładniającego można stosować w przypadkach odpierania czynnej napaści i pokonywania czynnego oporu oraz w celu udaremnienia ucieczki osoby tymczasowo aresztowanej lub zatrzymanej albo w pościgu za osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa.

2. Przy stosowaniu ręcznych miotaczy gazu obezwładniającego należy uwzględnić właściwości tych środków, mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzkiego.

§ 11. 1. Kolczatka drogowa i inne przeszkody umożliwiające zatrzymanie pojazdu mechanicznego mogą być stosowane, jeżeli:

- 1) osoba prowadząca pojazd nie zatrzymała się pomimo odpowiedniego sygnału umundurowanego inspektora znajdującego się w pobliżu oznakowanego pojazdu kontroli skarbowej,
- 2) istnieje uzasadnione podejrzenie, że w pojeździe znajdują się towary lub inne przedmioty wprowadzone do obrotu na polskim obszarze celnym, przewożone przez ten obszar lub wywożone za granicę w sposób niezgodny z prawem,

2. Kolczatki drogowej nie stosuje się do zatrzymywania pojazdów jednośladowych.

3. Zastosowanie kolczatki drogowej albo innej przeszkody umożliwiającej zatrzymanie pojazdu mechanicznego powinno nastąpić po uprzednim zawiadomieniu dyżurnego najbliższej jednostki Policji.

4. Jeżeli ze względu na okoliczności faktyczne zachodzi potrzeba natychmiastowego zatrzymania pojazdu mechanicznego, a uprzednie porozumienie się z Policją nie jest możliwe, przy stosowaniu środka przymusu określonego w ust. 1 należy:

- 1) wstrzymać ruch drogowy w obu kierunkach, na odległość nie mniejszą niż sto metrów od kolczatki lub innej przeszkody, przez umieszczenie na drodze w tej odległości odpowiednich znaków ostrzegawczych oraz podawanie przez umundurowanego inspektora, znajdującego się w pobliżu oznakowanego pojazdu służbowego kontroli skarbowej, sygnału zatrzymania w sposób zrozumiały i widoczny dla osoby kierującej zatrzymywanym pojazdem,
- 2) jak najszybciej powiadomić dyżurnego jednostki Policji właściwej dla miejsca użycia kolczatki albo innej przeszkody.

5. W przypadku blokowania przejazdu oznakowanym pojazdem służbowym kontroli skarbowej można odstąpić od wstrzymania ruchu drogowego.

§ 12. 1. Urządzenia służące do unieruchamiania kół pojazdów mechanicznych, zwane dalej "blokadami", mogą być stosowane w przypadkach, gdy:

- 1) istnieje uzasadnione podejrzenie, że w pojeździe pozostawionym mogą znajdować się towary lub inne przedmioty wprowadzone na polski obszar celny, przewożone przez ten obszar lub przeznaczone do wywozu za granicę w sposób niezgodny z prawem,
- 2) wobec osób lub towarów albo innych przedmiotów znajdujących się w pojeździe podjęto czynności kontrolne, a ze względu na okoliczności faktyczne zachodzi obawa ucieczki kontrolowanym pojazdem przed zakończeniem tych czynności.

2. Blokada powinna być założona na przednim kole pojazdu mechanicznego po stronie kierującego oraz trwale oznakowana przez umieszczenie na niej w widocznym miejscu:

- 1) nazwy organu zakładającego blokadę,
- 2) numeru ewidencyjnego blokady,
- 3) adresu, gdzie należy się zgłosić w celu jej zdjęcia.

3. Na pojeździe w widocznym miejscu umieszcza się zawiadomienie o założeniu blokady w formie informacji, której wzór stanowi załącznik do rozporządzenia.

Rozdział 3

Tryb wyposażania inspektorów w środki przymusu

§ 13. Pozwolenie na okaziciela na posiadanie ręcznego miotacza gazu obezwładniającego wydaje, na wniosek organów kontroli skarbowej, w trybie określonym odrębnymi przepisami, właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji.

§ 14. Organy kontroli skarbowej dokonują zakupów środków przymusu według zasad obowiązujących w Policji.

§ 15. W zakresie wydawania inspektorom technicznych środków przymusu, wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 2 i 4, stosuje się następujący tryb postępowania:

- 1) o wydaniu inspektorowi środka przymusu decyduje właściwy organ kontroli skarbowej, pod warunkiem uprzedniego przeszkolenia inspektora i przeprowadzenia z wynikiem pozytywnym sprawdzenia znajomości przepisów dotyczących użycia środków przymusu oraz zasad bezpiecznego obchodzenia się z tymi środkami,
- 2) przeszkolenie oraz sprawdzenie znajomości przepisów i zasad, o których mowa w pkt 1, przeprowadza organ kontroli skarbowej, zgodnie z programem zatwierdzonym przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej i uzgodnionym z Komendantem Głównym Policji,
- 3) środki przymusu są wydawane inspektorom na czas określony przez organ kontroli skarbowej, a po upływie tego czasu powinny być niezwłocznie zwrócone do miejsca przechowywania w obiektach jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, określonego w odrębnych przepisach.

§ 16. 1. Właściwy organ kontroli skarbowej jest obowiązany niezwłocznie spowodować zwrócenie przez inspektora środków przymusu w następujących przypadkach:

- 1) rozwiązania stosunku pracy,
- 2) stwierdzenia nieprzestrzegania obowiązujących zasad przechowywania środków przymusu,
- 3) podejrzenia użycia środka przymusu w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami.

2. Zwrot środków przymusu, o którym mowa w § 15 pkt 3, nie jest wymagany w przypadkach:

- 1) wykonywania zadań służbowych wymagających przebywania, po upływie urzędowego czasu pracy, poza obiektami jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej ,
- 2) wydania przez organ kontroli skarbowej stosownego zezwolenia.

§ 17. W zakresie wydawania i użytkowania środków przymusu organy kontroli skarbowej są obowiązane prowadzić ewidencję w sposób określony przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

Rozdział 4

Przepis końcowy

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

ZAŁĄCZNIK

**WZÓR INFORMACJI O ZAŁOŻENIU BLOKADY UNIERUCHAMIAJĄCEJ KOŁA
POJAZDÓW**

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest wykonaniem delegacji z art. 11e ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103, Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001 Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189), wprowadzonej ustawą z dnia _____ o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie niektórych innych ustaw.

Rozporządzenie określa rodzaje oraz szczegółowe warunki i sposoby użycia przez kontrolę skarbową środków przymusu bezpośredniego, a także sposób wyposażania inspektorów i pracowników w te środki.

W związku ze zniesieniem organów Inspekcji Celnej oraz likwidacją urzędów je obsługujących, dotychczasowe zadania Inspekcji Celnej zostały przeniesione na podstawie ustawy o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie niektórych innych ustaw, do zakresu właściwości rzeczowej kontroli skarbowej.

Specyfika nowych zadań oraz uzyskanych do ich realizacji uprawnień takich jak np. zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych w celu przeprowadzenia kontroli przewożonych towarów lub dokumentów przewozowych dotyczących tych towarów, a także badania towarów i pobierania ich próbek, wymaga niekiedy dla ich skuteczności, stosowania szczególnych środków jakimi są między innymi środki przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej, indywidualnych technicznych i chemicznych środków lub urządzeń przeznaczonych do obezwładniania i konwojowania osób albo do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych i innych środków przewozowych.

Stosowanie tych środków ze względu na stanowcze wkraczania w sferę praw i wolności konstytucyjnych obywatela, musi być poddane szczegółowej regulacji prawnej. W rozporządzeniu zostały określone szczegółowe warunki i sposoby użycia poszczególnych środków przymusu, tryb działania po zastosowaniu tych środków zwłaszcza w sytuacji gdy ich następstwem jest szkoda w mieniu, śmierć, zranienie lub innego rodzaju zagrożenie dla życia lub zdrowia człowieka i wymagane jest udzielenia poszkodowanemu pierwszej pomocy, a następnie, w razie potrzeby, zapewnienie pomocy lekarskiej, a także tryb wyposażania inspektorów i pracowników kontroli skarbowej w środki przymusu.

Koszty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, związane z koniecznością zakupu środków przymusu bezpośredniego (§ 4 projektu) określa się na kwotę..... zł. Należy przy tym zauważyć, iż znoszona Inspekcja Celna dysponuje środkami przymusu bezpośredniego, które zgodnie z art. 24 ustawy z dnia o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie niektórych innych ustaw, przechodzą w trwałe zarząd urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Zgodnie z art. 69 Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczypospolitą Polską z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z drugiej strony (Dz. U. z 1994 r. Nr 11, poz. 38), zbliżenie polskich przepisów do prawa Unii Europejskiej dotyczy prawa celnego. Jednakże problematyka dotycząca określania

szczegółowych warunków i sposobów użycia przez kontrolę skarbową środków przymusu bezpośredniego, uregulowana w niniejszym projekcie rozporządzenia Rady Ministrów, jest domeną państw członkowskich i nie podlega harmonizacji.

§ 5. 1. Jeżeli wskutek użycia broni palnej następuje zranienie, podejrzenie śmierci lub śmierć osoby, inspektor jest obowiązany, z zachowaniem bezpieczeństwa własnego i osób trzecich oraz bez zbędnej zwłoki, udzielić pierwszej pomocy i niezwłocznie wezwać lekarza.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, oraz gdy w wyniku użycia broni palnej nastąpiła szkoda w mieniu, inspektor jest obowiązany ponadto do:

- 1) zabezpieczenia śladów na miejscu zdarzenia i niedopuszczenia na to miejsce osób trzecich oraz
- 2) jeżeli jest to możliwe - ustalenia świadków zdarzenia.

§ 6. 1. W każdym przypadku użycia broni palnej lub oddania strzału ostrzegawczego inspektor jest obowiązany niezwłocznie powiadomić o tym dyżurnego najbliższej jednostki Policji oraz bezpośredniego przełożonego.

2. Bezpośredni przełożony jest obowiązany niezwłocznie powiadomić Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej o każdym przypadku użycia broni palnej.

3. W przypadku braku możliwości niezwłocznego powiadomienia bezpośredniego przełożonego o zdarzeniu, o którym mowa w ust. 1, inspektor jest obowiązany powiadomić Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

§ 7. 1. O każdym przypadku użycia broni palnej lub podjęcia czynności, o których mowa w § 4 ust. 1, inspektor jest obowiązany niezwłocznie powiadomić właściwy organ kontroli skarbowej, w formie pisemnej notatki służbowej, za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego.

2. Notatka, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać w szczególności:

- 1) stanowisko służbowe oraz imię i nazwisko inspektora,
- 2) określenie czasu i miejsca użycia broni palnej lub podjęcia czynności, o których mowa w § 4 ust. 1,
- 3) opis sytuacji poprzedzającej użycie broni palnej i sposobu postępowania inspektora przy użyciu broni palnej, a także informacje o działaniach podjętych zgodnie z § 5,
- 4) dane umożliwiające identyfikację świadków zdarzenia,
- 5) jeśli jest to możliwe, dane identyfikacyjne osoby, wobec której użyto broni palnej, oraz określenie skutków użycia broni palnej i sposobu udzielenia pomocy w wypadku zranienia człowieka.

3. Do obowiązku organu kontroli skarbowej, o którym mowa w ust. 1, należy:

- 1) zbadanie, czy użycie broni palnej lub podjęcie czynności określonych w § 4 ust. 1 nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) niezwłoczne zawiadomienie prokuratora w wypadku stwierdzenia, że użycie broni palnej było niezgodne z obowiązującymi przepisami,
- 3) wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w wypadku wskazanym w pkt 2 oraz w razie stwierdzenia, że podjęcie czynności określonych w § 4 ust. 1 było niezgodne z obowiązującymi przepisami.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

UZASADNIENIE

Projektowanym rozporządzeniem zostanie wykonana delegacja ustawowa sformułowana w art. 11 f ust. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.

Szczegółowe warunki, jakich należy dochować przy użyciu broni palnej ustalają przepisy § 1 ust. 1 i § 3, sposób postępowania przy użyciu broni palnej § 2 i § 4-7, zaś tryb wyposażania inspektorów i pracowników kontroli skarbowej w broń palną § 8-11.

Projektowane unormowania zostały oparte o zasady: wyjątkowości użycia broni palnej, minimalizacji potencjalnych skutków użycia, wyposażania inspektorów i pracowników kontroli skarbowej w broń palną jedynie w zakresie uzasadnionym specyfiką wykonywania czynności z bronią palną w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej.

Zgodnie z treścią § 4 inspektorzy kontroli skarbowej mogą w razie zaistnienia prawnych i faktycznych warunków dopuszczających użycie broni palnej postępować w dwojaki sposób - w zależności od specyfiki konkretnej sytuacji. Powinni w pierwszej kolejności zademonstrować zamiar i gotowość użycia broni, jeżeli jest to możliwe bez zwiększenia poziomu niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia. Natomiast w razie wyjątkowej nagłości zamachu oraz wyraźnej determinacji napastnika, należy przede wszystkim podjąć bezpośrednią akcję obronną.

Projekt zawiera w § 2, § 3, § 4 ust. 1 i § 5 ust. 1 normy gwarancyjne, których przestrzeganie zapewni minimalizację skutków ewentualnego użycia broni palnej.

Wprowadzono ograniczenia w dostępie inspektorów kontroli skarbowej do służbowej broni palnej (§ 9 ust. 1-2, § 10 ust. 1 i 3 oraz § 11 ust. 1). O wydaniu broni konkretnemu inspektorowi będzie decydował wyłącznie organ kontroli skarbowej, określając przy tym okres czasu, przez jaki broń pozostanie w dyspozycji danego inspektora. Te decyzje zostaną uzależnione od rodzaju i spodziewanych warunków wykonywania czynności służbowych. Broń palna nie jest zatem traktowana jako stałe akcesorium inspektora kontroli skarbowej.

Projekt w § 5 ust. 2 oraz w § 6 i w § 7 wprowadza szczegółowe procedury kontrolne, zapewniające możliwość obiektywnego odtworzenia okoliczności użycia broni palnej i tym samym ocenę, czy sposób postępowania inspektora był zgodny z prawem. Profesjonalny nadzór nad zakupem, przechowywaniem i wyposażaniem inspektorów w broń palną będzie sprawować Policja, zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z odrębnych przepisów (§ 8, § 9 ust. 2 i § 11 ust. 2).

Do kontroli skarbowej - podobnie jak do innych instytucji zatrudniających pracowników ustawowo uprawnionych do użycia broni palnej mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 19 czerwca 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. Nr 53, poz. 549 z późn. zm.). Przepisy te ustalają, że procedury wydawania przez Policję upoważnienia do posiadania broni w formie decyzji administracyjnych określonych jako „indywidualne pozwolenie na broń” - nie dotyczą osób, „które z tytułu swego charakteru służbowego i zgodnie z właściwymi przepisami prawnymi uprawnione są do posiadania określonego rodzaju broni...”. Z tego wynika, że przydziału broni dla inspektora kontroli skarbowej należy dokonywać w formie tzw. świadectwa broni, czyli pozwolenia na broń na okaziciela. Takie rozwiązanie zostało podjęte np. w odniesieniu do funkcjonariuszy Inspekcji Celnej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1998 r. w

sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej oraz trybu wyposażania funkcjonariuszy Inspekcji Celnej w broń palną (Dz. U. nr 89, poz. 564).

W celu obniżenia inwestycyjnych i eksploatacyjnych kosztów wyposażenia inspektorów kontroli skarbowej w broń palną, w § 8 ust. 2 wprowadzono obowiązek dokonywania zakupów na zasadach określonych w Policji. Zapewni to jednocześnie unifikację wyposażania wykorzystywanego przez poszczególne służby administracji rządowej.

Spodziewany koszty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą porównywalne z dotychczas ponoszonymi kosztami wyposażania innych służb państwowych w broń palną. Należy przy tym zaznaczyć, iż znoszona Inspekcja Celna dysponuje pewną ilością broni, która zgodnie z przepisami ustawy z dnia..... o zniesieniu Generalnego Inspektora, zostaje przekazana w trwały zarząd urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Zgodnie z art. 69 Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z drugiej strony (zał. do Dz. U. Nr 11, poz. 38 z dnia 27 stycznia 1994 r.), zbliżenia polskich przepisów do prawa Unii Europejskiej dotyczy prawa celnego. Jednakże problematyka dotycząca określania szczegółowych warunków i sposobu postępowania inspektorów kontroli skarbowej przy użyciu broni palnej oraz trybu wyposażania inspektorów kontroli skarbowej w broń palną, uregulowana w niniejszym projekcie rozporządzenia Rady Ministrów, jest domeną państw członkowskich i nie podlega harmonizacji.

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Finansów

z dnia

w sprawie trybu wydawania i sposobu posługiwania się a także przechowywania dokumentów, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących pracownika operacyjnego oraz środków, którymi się posługuje przy wykonywaniu zadań służbowych.

Na podstawie art. 37a ust. 5 ustawy z dnia 28 września 1991r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999r. Nr 54, poz. 572, Nr 83, poz.931 i z 2000r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216, z 2001r. Nr 14, poz. 143 oraz z 2002 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa rodzaje, tryb wydawania, sposób posługiwania się przechowywania i ewidencji dokumentów, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących pracownika operacyjnego, zwanego dalej „pracownikiem”, oraz środków, którymi posługuje się przy wykonywaniu zadań służbowych.

§ 2.

1. Dokumenty, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących pracownika oraz środków, którymi posługuje się przy wykonywaniu zadań służbowych, zwane dalej dokumentami, wydawane są pracownikowi w celu ochrony form i metod realizacji zadań, informacji oraz własnych obiektów i danych identyfikujących pracownika.
2. Do użytku służbowego mogą być wydawane dokumenty stwierdzające tożsamość, inne dokumenty identyfikujące ich posiadacza, dokumenty potwierdzające uprawnienia lub kwalifikacje oraz dokumenty wydawane w celu uniemożliwienia ustalenia danych identyfikujących środki, którymi pracownik posługuje się przy wykonywaniu czynności operacyjno – rozpoznawczych.

§ 3.

1. Organem uprawnionym do wydawania dokumentów jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.
2. Wnioski o wydanie dokumentów składają:
 - 1) kierownik komórki, o której mowa w art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999r. Nr 54, poz. 572, Nr 83, poz.931 i z 2000r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 14, poz. 143 oraz z 2002 r. Nr ..., poz.), zwanej dalej „komórką wydającą”,
 - 2) kierownicy organów, służb i instytucji państwowych uprawnionych do posługiwania się dokumentami na podstawie odrębnych przepisów,
- zwani dalej „wnioskodawcami”.
3. Kierownicy organów, służb i instytucji państwowych, o których mowa w ust. 2 pkt 2, składają wnioski o wydanie dokumentów za pośrednictwem kierownika komórki wydającej.

§ 4.

Pisemny wniosek o wydanie dokumentu powinien zawierać:

- 1) nazwę komórki organizacyjnej, w której dokument będzie wykorzystywany,
- 2) uzasadnienie potrzeby posiadania dokumentu przy wykonywaniu czynności operacyjno - rozpoznawczych oraz określenie okoliczności, w których będzie wykorzystywany,
- 3) aktualny wzór dokumentu,
- 4) informacje niezbędne do opracowania treści dokumentu, w szczególności rzeczywiste i fikcyjne dane użytkownika dokumentu,
- 5) potwierdzenie uprawnień lub kwalifikacji w przypadku dokumentów, o których mowa w § 7,
- 6) potwierdzenie wykonania badań technicznych środka transportu w przypadku wystąpienia o wydanie dowodu rejestracyjnego,
- 7) kryptonim i numer rejestracyjny teczki obiektu specjalnego w przypadku wystąpienia o wydanie dokumentów dotyczących danego obiektu.

§ 5.

1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może upoważnić pisemnie pracownika posługującego się dokumentem do otrzymania na jego podstawie kolejnego dokumentu od organu administracji rządowej, samorządu terytorialnego lub innego podmiotu uprawnionego do jego wydania.

2. W uzasadnionych przypadkach wnioskodawca może wystąpić o upoważnienie go do wydania określonego rodzaju dokumentu we własnym zakresie.

3. Ewidencję upoważnień, o których mowa w ust. 1 i 2, prowadzi się w komórce wydającej dokumenty.

§ 6.

W przypadku potrzeby uzyskania dokumentu od organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz od organów, służb i instytucji państwowych uprawnionych do prowadzenia czynności operacyjno – rozpoznawczych, także od zagranicznych i międzynarodowych organizacji, instytucji i jednostek organizacyjnych właściwych do zapobiegania i zwalczania przestępczości finansowej, z wnioskiem o wydanie dokumentu występuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

§ 7

1. Dokument potwierdzający uprawnienia lub kwalifikacje można wydać pracownikowi posiadającemu te uprawnienia lub kwalifikacje.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dokument, o którym mowa w ust. 1, można wydać pracownikowi nie posiadającemu uprawnień lub kwalifikacji w tym dokumencie wymienionych.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, zabronione jest podejmowanie jakichkolwiek czynności do wykonywania których upoważnia dokument.

§ 8.

Do użytku służbowego mogą być wydane krajowe i zagraniczne dokumenty, a także przedmioty służące do ich zabezpieczenia lub zapewnienia kamuflażu.

§ 9.

Dokumentami można posługiwać się wyłącznie w okolicznościach określonych we wniosku, o którym mowa w § 4.

§ 10.

1. Dokumenty wydaje się na czas niezbędny do wykonania zadania służbowego.
2. Dokumenty nieaktualne lub nieprzydatne w danej sprawie podlegają zwrotowi do komórki wydającej dokumenty.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2, podlegają:
 - 1) aktualizacji i zwrotowi do wnioskodawcy - w odniesieniu do dokumentów nieaktualnych,
 - 2) przechowywaniu w odrębnych zbiorach, okresowo weryfikowanych pod względem ewentualnej przydatności dokumentów w przyszłości - w odniesieniu do dokumentów nieprzydatnych w danej sprawie,
 - 3) komisijnemu, protokolarnemu zniszczeniu - w odniesieniu do dokumentów, które trwale utraciły swoją przydatność.
4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do dokumentów wydanych bez obowiązku ich zwrotu.

§ 11.

1. Dokumenty przechowują pracownicy wyznaczeni przez wnioskodawcę.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli zachodzi potrzeba stałego posiadania dokumentu przez użytkownika.
3. Wydanie i zwrot dokumentów odbywa się za pokwitowaniem.
4. Pracownicy, o których mowa w ust. 1, prowadzą ewidencję wykorzystywania dokumentów zawierającą w szczególności następujące informacje:
 - 1) dane pobierającego dokument użytkownika,
 - 2) datę pobrania i zwrotu dokumentu,
 - 3) oznaczenie sprawy, w związku z którą pobrano dokument,
 - 4) pokwitowanie pobrania i zwrotu dokumentu.

§ 12.

1. W przypadku utraty lub całkowitego zniszczenia dokumentu, wnioskodawca przeprowadza postępowanie wyjaśniające przyczyny i skutki zdarzenia oraz występuje z wnioskiem do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej o zdjęcie tego dokumentu z ewidencji.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać informację o wynikach postępowania wyjaśniającego.

§ 13.

Przełożeni pracownika, któremu wydano dokumenty zobowiązani są do:

- 1) organizacji pracy nie zagrażającej pracownikowi wykonującemu zadania służbowe,
- 2) niezwłocznego podjęcia działań mających na celu zneutralizowanie lub maksymalne ograniczenie skutków zdarzeń grożących dekonspiracją wykonywanych zadań służbowych.

§ 14.

Ewidencję dokumentów prowadzi się w komórce wydającej dokumenty.

§ 15.

Ewidencja, o której mowa w § 14, może być prowadzona w postaci kartoteki albo systemie elektronicznym i powinna zawierać informacje o:

- 1) nazwie i cechach identyfikacyjnych dokumentu,
- 2) rzeczywistych i fikcyjnych danych użytkownika,
- 3) nazwie jednostki lub komórki organizacyjnej w której jest użytkowany dokument,
- 4) dacie i numerze rejestracyjnym wniosku o wydanie dokumentu oraz korespondencji związanej z przekazaniem, przedłużaniem oraz zwrotem dokumentu,
- 5) w przypadku dokumentu rejestracyjnego danych identyfikujących środek transportu,
- 6) skreśleniu dokumentu z ewidencji w przypadku jego utraty lub zniszczenia.

§ 16.

Informacje dotyczące wydawania i posługiwania się dokumentami oraz ich przechowywania podlegają ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.

§ 17.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 37a ust. 4 ustawy z dnia 28 września 1991r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999r. Nr 54, poz. 572, Nr 83, poz.931 i z 2000r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 14, poz. 143 oraz z 2002 r. Nr..., poz. ...). Reguluje ono tryb wydawania, posługiwania się i przechowywania dokumentów, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących pracownika operacyjnego oraz środków, którymi posługuje się przy wykonywaniu zadań służbowych. Treść aktu wynika z charakteru czynności operacyjno – rozpoznawczych, które wymagają od pracowników operacyjnych zachowania anonimowości.

W projekcie przyjęto, że organem uprawnionym do wydawania dokumentów jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej. Każde wydanie dokumentu poprzedzać będzie obowiązek złożenia wniosku do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, w treści którego należy uzasadnić potrzebę jego posiadania oraz wskazanie okoliczności, w jakich dokument będzie wykorzystywany.

Przewiduje się również możliwość upoważnienia przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej pracownika posługującego się dokumentem do uzyskania na jego podstawie kolejnego dokumentu od organu uprawnionego do jego wydania.

W przypadku dokumentów poświadczających uprawnienia lub kwalifikacje ich użytkownik musi faktycznie je posiadać. Dotyczy to szczególnie takich czynności przy, wykonywaniu których potrzebna jest wiedza specjalistyczna lub szczególne umiejętności.

Projekt określa miejsce przechowywania dokumentów, sposób postępowania z dokumentami nieaktualnymi bądź nieprzydatnymi oraz w przypadkach utraty lub zniszczenia dokumentu.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje negatywnych skutków społecznych i gospodarczych, a jego wydanie stwarza szansę uzyskania większej skuteczności działań kontroli skarbowej.

Wydanie rozporządzenia nie spowoduje również dodatkowych kosztów finansowych dla budżetu państwa.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia _____ 2002 r.

w sprawie sposobu przeprowadzania i dokumentowania przez organy celne czynności niejawnego nadzorowania przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa.

Na podstawie art. 277²¹ § 4 ustawy z dnia 9 stycznia 1997 r. Kodeks celny zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób przeprowadzania i dokumentowania przez organy celne, przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, niejawnego nadzorowania przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, podejmowanego w celu udokumentowania przestępstw określonych w art. 277²¹ § 1 ustawy z dnia 9 stycznia 1997 r. Kodeks celny albo w celu ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub przejęcia przedmiotów przestępstwa, oraz dokumentowania czynności operacyjno-rozpoznawczych.

§ 2. 1. Czynności niejawnego nadzorowania przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, o których mowa w § 1, zwane dalej "czynnościami", przeprowadza się w sposób zapewniający ochronę form i metod realizacji zadań, informacji, obiektów i danych identyfikacyjnych funkcjonariuszy Służby Celnej oraz osób udzielających im pomocy.

2. Czynności przeprowadza się w sposób niejawny, polegający na:

- 1) obserwowaniu przesyłki zawierającej przedmiot przestępstwa, zwanej dalej "przesyłką", w tym przy użyciu urządzeń technicznych utrwalających obraz lub dźwięk,
- 2) wyłączeniu przesyłki z obrotu,
- 3) otwarciu przesyłki,
- 4) ocenie zawartości przesyłki, w tym na pobraniu próbek i dokonaniu badań laboratoryjnych,
- 5) usunięciu przedmiotu przestępstwa z przesyłki,
- 6) oznakowaniu przesyłki,
- 7) zastąpieniu zawartości przesyłki w części lub w całości,
- 8) zamknięciu przesyłki,
- 9) włączeniu do obrotu przesyłki uprzednio z niego wyłączonej.

3. Podjęcie czynności w tej samej sprawie po raz kolejny następuje na podstawie ponownego zarządzenia ministra właściwego do spraw finansów publicznych przeprowadzeniu czynności.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2, powinny być przeprowadzane z poszanowaniem praw, których ochrona wynika z przepisów odrębnych.

§ 3. Wydanie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych zarządzenia o niejawnym nadzorowaniu przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa następuje na wniosek Szefa Służby Celnej.

§ 4. 1. Dokumentację czynności stanowią:

- 1) pisemny wniosek Szefa Służby Celnej do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o zarządzenie przeprowadzenia czynności, zawierający:
 - a) oznaczenie wniosku,
 - b) numer sprawy i kryptonim, jeżeli został jej nadany,
 - c) opis czynu i w miarę możliwości jego kwalifikację prawną,
 - d) cel i rodzaj czynności oraz przewidywany czas, miejsce i sposób jej przeprowadzenia,
 - e) dane dotyczące podmiotu, wobec którego czynność ma być wykonana,
- 2) pisemne zarządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych o przeprowadzeniu czynności,
- 3) pisemna informacja ministra właściwego do spraw finansów publicznych o zarządzeniu przeprowadzenia czynności, skierowana do Prokuratora Generalnego,
- 4) pisemna informacja ministra właściwego do spraw finansów publicznych o przebiegu i wynikach czynności, skierowana do Prokuratora Generalnego,
- 5) notatka służbowa utrwalająca przebieg i wyniki przeprowadzonych czynności.

2. Dokumentację czynności stanowią również:

- 1) pisemny nakaz Prokuratora Generalnego zaniechania przeprowadzania czynności, jeżeli Prokurator Generalny podjął taką decyzję - skierowany do ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
- 2) pisemne polecenie niezwłocznego zaniechania przeprowadzania czynności, wydane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych Szefowi Służby Celnej.

3. Notatka służbowa, o której mowa w ust. 1 pkt 5, zawiera w szczególności:

- 1) numer sprawy i kryptonim, jeżeli jej został nadany,
- 2) określenie czynności,
- 3) czas, miejsce i sposób przeprowadzenia czynności,
- 4) dane dotyczące podmiotu, wobec którego dokonano czynności,
- 5) dane dotyczące osób przeprowadzających czynności,
- 6) informację o wynikach przeprowadzonych czynności, w szczególności o ujawnionym przestępstwie i osobach uczestniczących w jego popełnieniu,
- 7) informację o zaniechaniu czynności oraz ich wynikach, w razie nakazania ich zaniechania przez Prokuratora Generalnego,
- 8) wyniki badań lub ekspertyz, o ile badania takie lub ekspertyzy zostały przeprowadzone.

4. W razie użycia urządzeń, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1, do notatki służbowej mogą być dołączone nośniki, na których zostały zarejestrowane informacje, lub kopie wykonane z tych nośników.

§ 5. 1. Dokumentację czynności operacyjno-rozpoznawczych należy gromadzić w odrębnych teczkach, dla każdej sprawy osobno.

2. Po zakończeniu czynności i skierowaniu odpowiednich wniosków dotyczących czynności kontrolnych lub dochodzeniowych albo innych działań służbowych akta sprawy składa się w archiwum.

3. Przed złożeniem akt sprawy do archiwum należy wyłączyć z nich materiały, które nie zawierają informacji wskazujących na naruszenie prawa w obrocie towarowym z zagranicą lub obrocie krajowym towarami zagranicznymi.

4. Wyłączone materiały podlegają protokolarnemu zniszczeniu przez komisję składającą się z funkcjonariusza Służby Celnej prowadzącego daną sprawę i jego bezpośredniego przełożonego.

5. Jeden egzemplarz protokołu zniszczenia należy włączyć do akt sprawy złożonej do archiwum.

§ 6. 1. Czynności operacyjno-rozpoznawcze w Służbie Celnej wykonywane są z zachowaniem ich niejawności, polegającej na uniemożliwieniu, osobom nieuprawnionym, dostępu do treści uzyskanych informacji oraz danych o zastosowanych formach, metodach i środkach działania.

2. Nadzór nad ochroną operacyjną czynności operacyjno-rozpoznawczych sprawują, zgodnie z kompetencjami wynikającymi z indywidualnych zakresów czynności, przełożeni funkcjonariuszy Służby Celnej.

3. Czynności operacyjno-rozpoznawcze oraz uzyskane w ich trakcie dane podlegają ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.

§ 7. Służba Celna przy przeprowadzaniu i dokumentowaniu niejawnego nadzorowania przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa może współdziałać z innymi organami i służbami ustawowo uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz korzystać z pomocy osób nie zatrudnionych w Służbie Celnej.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie _____ r.

W porozumieniu
Minister Sprawiedliwości

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Projektowanym rozporządzeniem zostanie wykonana delegacja z art. 277²¹ § 4 ustawy z dnia 9 stycznia 1997 r. Kodeks celny, wprowadzona nowelą ustawy z dnia ____ o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie niektórych innych ustaw.

Ze względu na okoliczności, iż ustawa o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie niektórych innych ustaw wprowadziła dopuszczalność prowadzenia niejawnego nadzorowania przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotem przestępstwa nie określając form w jakich jest ono prowadzone, niezbędne jest określenie w rozporządzeniu rodzajów podejmowanych działań. (**§ 2 ust. 2**)

Ze względu na zakres regulacji – wkracza ona w sferę wolności i praw człowieka i obywatela w granicach dopuszczonych przez ustawę, niezbędne jest nałożenie na Szefa Służby Cywilnej obowiązku szczegółowego dokumentowania prowadzonych działań operacyjnych (**§ 4 i § 5**).

Jest to istotne w kontekście powierzenia przez ustawodawcę Prokuratorowi Generalnemu nadzoru nad przebiegiem niejawnego nadzorowania. Prokurator Generalny, zgodnie z art. 277²¹ § 2 ustawy, jest niezwłocznie powiadamiany o wydaniu zarządzenia, może także nakazać w każdym czasie zaniechania czynności. Ponadto organ ma być informowany o przebiegu i wynikach podjętych czynności.

Projektowane rozporządzenie uwzględnia konieczność zapewnienia ochrony podejmowanych czynności i informacji o nich, zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych. (**§ 6**)

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

§ 5. 1. Jeżeli wskutek użycia broni palnej następuje zranienie, podejrzenie śmierci lub śmierć osoby, inspektor jest obowiązany, z zachowaniem bezpieczeństwa własnego i osób trzecich oraz bez zbędnej zwłoki, udzielić pierwszej pomocy i niezwłocznie wezwać lekarza.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, oraz gdy w wyniku użycia broni palnej nastąpiła szkoda w mieniu, inspektor jest obowiązany ponadto do:

- 1) zabezpieczenia śladów na miejscu zdarzenia i niedopuszczenia na to miejsce osób trzecich oraz
- 2) jeżeli jest to możliwe - ustalenia świadków zdarzenia.

§ 6. 1. W każdym przypadku użycia broni palnej lub oddania strzału ostrzegawczego inspektor jest obowiązany niezwłocznie powiadomić o tym dyżurnego najbliższej jednostki Policji oraz bezpośredniego przełożonego.

2. Bezpośredni przełożony jest obowiązany niezwłocznie powiadomić Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej o każdym przypadku użycia broni palnej.

3. W przypadku braku możliwości niezwłocznego powiadomienia bezpośredniego przełożonego o zdarzeniu, o którym mowa w ust. 1, inspektor jest obowiązany powiadomić Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

§ 7. 1. O każdym przypadku użycia broni palnej lub podjęcia czynności, o których mowa w § 4 ust. 1, inspektor jest obowiązany niezwłocznie powiadomić właściwy organ kontroli skarbowej, w formie pisemnej notatki służbowej, za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego.

2. Notatka, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać w szczególności:

- 1) stanowisko służbowe oraz imię i nazwisko inspektora,
- 2) określenie czasu i miejsca użycia broni palnej lub podjęcia czynności, o których mowa w § 4 ust. 1,
- 3) opis sytuacji poprzedzającej użycie broni palnej i sposobu postępowania inspektora przy użyciu broni palnej, a także informacje o działaniach podjętych zgodnie z § 5,
- 4) dane umożliwiające identyfikację świadków zdarzenia,
- 5) jeśli jest to możliwe, dane identyfikacyjne osoby, wobec której użyto broni palnej, oraz określenie skutków użycia broni palnej i sposobu udzielenia pomocy w wypadku zranienia człowieka.

3. Do obowiązku organu kontroli skarbowej, o którym mowa w ust. 1, należy:

- 1) zbadanie, czy użycie broni palnej lub podjęcie czynności określonych w § 4 ust. 1 nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) niezwłoczne zawiadomienie prokuratora w wypadku stwierdzenia, że użycie broni palnej było niezgodne z obowiązującymi przepisami,
- 3) wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w wypadku wskazanym w pkt 2 oraz w razie stwierdzenia, że podjęcie czynności określonych w § 4 ust. 1 było niezgodne z obowiązującymi przepisami.

§ 8. 1. Pozwolenie na posiadanie broni palnej wydaje, na wniosek organu kontroli skarbowej, w trybie określonym odrębnymi przepisami, właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji.

2. Organy kontroli skarbowej dokonują zakupów broni palnej i amunicji według zasad obowiązujących w Policji.

§ 9. 1. O wydaniu inspektorowi broni palnej oraz amunicji decyduje właściwy organ kontroli skarbowej, pod warunkiem uprzedniego przeszkolenia inspektora i przeprowadzenia z wynikiem pozytywnym sprawdzenia znajomości przepisów dotyczących użycia broni palnej oraz zasad bezpiecznego obchodzenia się z bronią palną i amunicją.

2. Przeszkolenie oraz sprawdzenie znajomości przepisów i zasad, o których mowa w ust. 1, organizuje właściwy organ kontroli skarbowej, zgodnie z programem zatwierdzonym przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej i uzgodnionym z Komendantem Głównym Policji.

3. Inspektor któremu wydano broń palną i amunicję, jest obowiązany posiadać przy sobie w czasie wykonywania obowiązków służbowych świadectwo broni, legitymację służbową oraz znak identyfikacyjny.

§ 10. 1. Inspektorzy, po zakończeniu pracy, są obowiązani do codziennego zdania broni i amunicji do magazynu broni.

2. Spełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagane w przypadkach:

- 1) wykonywania zadań służbowych wymagających przebywania poza siedzibą organu kontroli skarbowej po upływie urzędowego czasu pracy,
- 2) wydania przez organ kontroli skarbowej stosownego zezwolenia.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, inspektor, po zakończeniu pracy, jest obowiązany przechowywać broń palną i amunicję w sposób uniemożliwiający dostęp osób niepowołanych, a w szczególności w metalowej, wyposażonej w zamek kasecie, przytwierdzonej na stałe do konstrukcji budynku.

§ 11. 1. Właściwy organ kontroli skarbowej jest obowiązany niezwłocznie spowodować zdanie przez inspektora broni palnej i amunicji do magazynu, o którym mowa w § 10 ust. 1, w przypadkach:

- 1) rozwiązania stosunku pracy,
- 2) stwierdzenia nieprzestrzegania obowiązujących zasad przechowywania broni palnej i amunicji,
- 3) podejrzenia użycia broni palnej i amunicji w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami.

2. Organy kontroli skarbowej są obowiązane niezwłocznie powiadomić właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji o przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

UZASADNIENIE

Projektowanym rozporządzeniem zostanie wykonana delegacja ustawowa sformułowana w art. 11 f ust. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.

Szczegółowe warunki, jakich należy dochować przy użyciu broni palnej ustalają przepisy § 1 ust. 1 i § 3, sposób postępowania przy użyciu broni palnej § 2 i § 4-7, zaś tryb wyposażania inspektorów i pracowników kontroli skarbowej w broń palną § 8-11.

Projektowane unormowania zostały oparte o zasady: wyjątkowości użycia broni palnej, minimalizacji potencjalnych skutków użycia, wyposażania inspektorów i pracowników kontroli skarbowej w broń palną jedynie w zakresie uzasadnionym specyfiką wykonywania czynności z bronią palną w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej.

Zgodnie z treścią § 4 inspektorzy kontroli skarbowej mogą w razie zaistnienia prawnych i faktycznych warunków dopuszczających użycie broni palnej postępować w dwojaki sposób - w zależności od specyfiki konkretnej sytuacji. Powinni w pierwszej kolejności zademonstrować zamiar i gotowość użycia broni, jeżeli jest to możliwe bez zwiększenia poziomu niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia. Natomiast w razie wyjątkowej nagłości zamachu oraz wyraźnej determinacji napastnika, należy przede wszystkim podjąć bezpośrednią akcję obronną.

Projekt zawiera w § 2, § 3, § 4 ust. 1 i § 5 ust. 1 normy gwarancyjne, których przestrzeganie zapewni minimalizację skutków ewentualnego użycia broni palnej.

Wprowadzono ograniczenia w dostępie inspektorów kontroli skarbowej do służbowej broni palnej (§ 9 ust. 1-2, § 10 ust. 1 i 3 oraz § 11 ust. 1). O wydaniu broni konkretnemu inspektorowi będzie decydował wyłącznie organ kontroli skarbowej, określając przy tym okres czasu, przez jaki broń pozostanie w dyspozycji danego inspektora. Te decyzje zostaną uzależnione od rodzaju i spodziewanych warunków wykonywania czynności służbowych. Broń palna nie jest zatem traktowana jako stałe akcesorium inspektora kontroli skarbowej.

Projekt w § 5 ust. 2 oraz w § 6 i w § 7 wprowadza szczegółowe procedury kontrolne, zapewniające możliwość obiektywnego odtworzenia okoliczności użycia broni palnej i tym samym ocenę, czy sposób postępowania inspektora był zgodny z prawem. Profesjonalny nadzór nad zakupem, przechowywaniem i wyposażaniem inspektorów w broń palną będzie sprawować Policja, zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z odrębnych przepisów (§ 8, § 9 ust. 2 i § 11 ust. 2).

Do kontroli skarbowej - podobnie jak do innych instytucji zatrudniających pracowników ustawowo uprawnionych do użycia broni palnej mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 19 czerwca 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. Nr 53, poz. 549 z późn. zm.). Przepisy te ustalają, że procedury wydawania przez Policję upoważnienia do posiadania broni w formie decyzji administracyjnych określonych jako „indywidualne pozwolenie na broń” - nie dotyczą osób, „które z tytułu swego charakteru służbowego i zgodnie z właściwymi przepisami prawnymi uprawnione są do posiadania określonego rodzaju broni...”. Z tego wynika, że przydziału broni dla inspektora kontroli skarbowej należy dokonywać w formie tzw. świadectwa broni, czyli

pozwolenia na broń na okaziciela. Takie rozwiązanie zostało podjęte np. w odniesieniu do funkcjonariuszy Inspekcji Celnej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1998 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej oraz trybu wyposażania funkcjonariuszy Inspekcji Celnej w broń palną (Dz. U. nr 89, poz. 564).

W celu obniżenia inwestycyjnych i eksploatacyjnych kosztów wyposażenia inspektorów kontroli skarbowej w broń palną, w § 8 ust. 2 wprowadzono obowiązek dokonywania zakupów na zasadach określonych w Policji. Zapewni to jednocześnie unifikację wyposażania wykorzystywanego przez poszczególne służby administracji rządowej.

Spodziewany koszty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą porównywalne z dotychczas ponoszonymi kosztami wyposażania innych służb państwowych w broń palną. Należy przy tym zaznaczyć, iż znoszona Inspekcja Celna dysponuje pewną ilością broni, która zgodnie z przepisami ustawy z dnia..... o zniesieniu Generalnego Inspektora, zostaje przekazana w trwałą zarząd urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Zgodnie z art. 69 Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z drugiej strony (zał. do Dz. U. Nr 11, poz. 38 z dnia 27 stycznia 1994 r.), zbliżenia polskich przepisów do prawa Unii Europejskiej dotyczy prawa celnego. Jednakże problematyka dotycząca określania szczegółowych warunków i sposobu postępowania inspektorów kontroli skarbowej przy użyciu broni palnej oraz trybu wyposażania inspektorów kontroli skarbowej w broń palną, uregulowana w niniejszym projekcie rozporządzenia Rady Ministrów, jest domeną państw członkowskich i nie podlega harmonizacji.